

การใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

พฤษภาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

428.405/12

ส 759ก

ร.3

การใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
พฤษภาคม 2547

สุชาย สันติจิตรุ่งเรือง. (2547). การใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา. สารนิพนธ์ ศศ. ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 23 คน จากโรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด 18 คาบ คาบละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย 2) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษ โดยการใช้แผนภูมิความหมาย

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าสถิติ t-test แบบ dependent

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยามีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่านโดยการใช้แผนภูมิความหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

USING SEMANTIC MAPPING TO DEVELOP READING COMPREHENSION
OF MATTHAYOMSUKSA 4 STUDENTS
AT BUDDHAJAK WITTAYA SCHOOL

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Arts degree in Teaching English as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

May 2004

Suchai Suntichitrungruang. (2004). *Using Semantic Mapping to Develop Reading Comprehension of Matthayomsuksa 4 Students at Buddhajak Wittaya School*. Master's Project, M.A. (Teaching English as a Foreign Language). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Asst. Prof. Chaleosri Pibulchol.

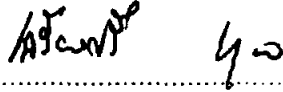
The purpose of this research was to study the use of semantic mapping to develop reading comprehension of Matthayomsuksa 4 students at Buddhajak Wittaya School, Bang Ruk, Bangkok.

The sample consisted of 23 students studying in the second semester of the 2003 academic year at Buddhajak Wittaya School, They were selected by simple random sampling. The group was taught for eighteen fifty-minute periods. The instruments were the lesson plans based on semantic mapping, the reading comprehension test, the learning behavioral observation tool, and the questionnaire toward semantic mapping. The t-test dependent sample was used to analyze the data.

The finding showed that reading comprehension of Matthayomsuksa 4 students at Buddhajak Wittaya School increased significantly at the .01 level.

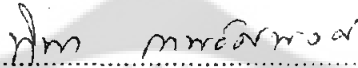
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

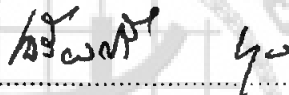
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจนีวศรี พิบูลชล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพา เทพอัครพงศ์)

คณะกรรมการสอบ

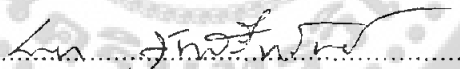
ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจนีวศรี พิบูลชล)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

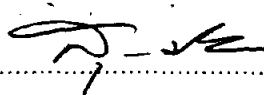
(อาจารย์ เตือนใจ เฉลิมกิจ)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ดร. นิดยา สุขเสรีทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ สุภา ปานเจริญ)

วันที่ ๑๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลงได้จากการให้คำปรึกษา แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ อาจารย์ เตือนใจ เฉลิมกิจ และ อาจารย์ ดร. นิตยา สุขเสรีทรัพย์ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ณ ที่นี้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากหลายท่าน อาทิ อาจารย์ เตือนตา เลาสุขศรี อาจารย์ อาภา เรืองสวัสดิ์ อาจารย์ จันทรา พวงยอด ที่รับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขเครื่องมือ และการวิเคราะห์ทางสถิติ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ กัลยา รสสูงเนิน ผู้ให้ทั้งคำปรึกษาและความอนุเคราะห์การพิมพ์สารนิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่าน

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธจักรวิทยา อาจารย์กลุ่มสาระวิชาภาษาต่างประเทศ และขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 ปีการศึกษา 2546 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลอง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล อาจารย์ เตือนใจ เฉลิมกิจ อาจารย์ กุลทิพย์ โรหิตร์ธนะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นงเยาว์ กอสนาน รองศาสตราจารย์ ดร. สมสร วรชัยอยู่น้อย และ อาจารย์ Tom Radzienda ที่นอกจากจะให้ความรู้ตามหลักสูตรการศึกษาแล้ว ยังเป็นแบบอย่างของการเป็นครูที่แท้จริง ซึ่งผู้วิจัยจะยึดเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อการเป็นครูที่ดีต่อไป

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังซาบซึ้งในเมตตาภาพของเพื่อนร่วมสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศทุกท่าน บรรยากาศการเรียนอันเอื้ออาทรซึ่งกันและกันตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ รวมทั้งกำลังใจจากครอบครัวและเพื่อน

ท้ายสุดนี้ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์วิชาทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน

สุชาย สันติจิตรุ่งเรือง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	6
ความหมายของการอ่าน.....	6
ความเข้าใจในการอ่าน.....	7
องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	8
ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory).....	8
ทฤษฎีโครงสร้างข้อความ (Text Structure Theory).....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แผนภูมิความหมาย (Semantic Mapping).....	11
ความหมายของแผนภูมิความหมาย.....	11
การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย.....	12
รูปแบบของแผนภูมิความหมาย.....	15
งานวิจัยในประเทศ.....	24
งานวิจัยต่างประเทศ.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	28
ระยะเวลาในการวิจัย.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	41
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	41
สมมติฐานการวิจัย.....	41
วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สรุปผลการวิจัย.....	43
อภิปรายผล.....	43
ข้อเสนอแนะ.....	47
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	54
ภาคผนวก ก.....	55
ภาคผนวก ข.....	71
ภาคผนวก ค.....	83
ภาคผนวก ง.....	87
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	89

บัญชีตาราง

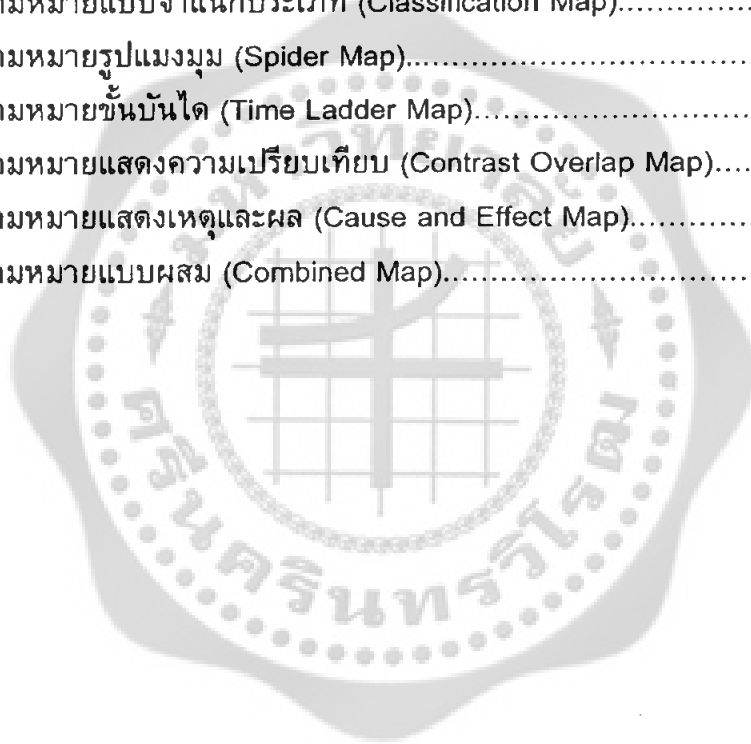
ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	32
2 แสดงแผนการดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
3 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้แผนภูมิความหมาย ก่อนและหลังการทดลอง.....	37
4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้แผนภูมิความหมายในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2.....	38
5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ นักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้แผนภูมิความหมาย จากแบบสอบถามความคิดเห็นข้อ 1 – 10.....	39
6 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้แผนภูมิความหมายจาก แบบสอบถามความคิดเห็นข้อ 11.....	40
7 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัด ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษจำนวน 30 ข้อ.....	81
8 แสดงคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้.....	82
9 แสดงเกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน.....	85
10 แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน.....	86

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แผนภูมิความหมายแสดงเรื่องเล่าบรรยายเหตุการณ์ (Sequential Episoding Map).....	15
2	แผนภูมิความหมายแบบบรรยาย (Descriptive or Thematic Map).....	16
3	แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ (Comparative and Contrastive Map).....	17
4	แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท (Classification Map).....	18
5	แผนภูมิความหมายรูปแมงมุม (Spider Map).....	19
6	แผนภูมิความหมายขั้นบันได (Time Ladder Map).....	20
7	แผนภูมิความหมายแสดงความเปรียบเทียบ (Contrast Overlap Map).....	21
8	แผนภูมิความหมายแสดงเหตุและผล (Cause and Effect Map).....	22
9	แผนภูมิความหมายแบบผสม (Combined Map).....	23

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พัฒนาการของเทคโนโลยีในสังคมปัจจุบัน ทำให้ผู้คนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ภาษาอังกฤษได้รับการยอมรับจากผู้คนทั่วโลกให้เป็นภาษาสากลในการ ติดต่อสื่อสารและเป็นสื่อในการถ่ายทอดวิทยาการของแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนั้นความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษย่อมเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารกับผู้คนทั่วไป และการ ค้นคว้าหาความรู้และข้อมูลจากแหล่งวิทยาการต่างๆ ได้โดยสะดวก การพัฒนาคนไทยให้มีความ สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ก้าวทันต่อการ เปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตาม ข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 โดยมีมุ่งหมายที่จะปรับปรุงการ ศึกษาของชาติให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม และกำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นหนึ่งในสาระการเรียนรู้ (กรมวิชาการ. 2544 : 5)

ในการเรียนภาษานี้ ผู้เรียนต้องพัฒนาทักษะภาษาทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียน ทักษะที่จัด ว่าเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด คือการอ่าน เพราะผู้เรียนสามารถนำการอ่านมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญใน การเสริมสร้างหาความรู้และประสบการณ์ ผู้ที่อ่านมากย่อมสามารถเพิ่มพูนความรู้ของตนจาก ข้อเขียนของผู้รู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ (เสาวลักษณ์ รัตนิวิธ. 2536 : 5) นอกจากนี้ ผู้ที่มีความ สามารถในการอ่านยังมีหลักการที่จะนำชีวิตไปสู่ความสำเร็จ เพราะสามารถแสวงหาข้อมูลเพื่อการ เรียนรู้ได้ทุกเวลาตลอดชีวิต ดังคำกล่าวของ อัมไพ ลัคนานุสรณ์ (2545 : 1) ที่ว่า การอ่านเป็นทักษะ การรับสารที่ใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ได้ตลอดชีวิต เพื่อทำให้ก้าวทันต่อการ เปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ เซลเซ เมอร์เซีย และ โอลซเทิน (Celce-Murcia & Olshtain. 2000 : 118) ที่ว่า ผู้เรียนสามารถนำทักษะการอ่านของตนไปใช้ในการ หาความรู้ได้ตลอดไป นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นทักษะที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยมี โอกาสใช้มากที่สุดมากกว่าทักษะฟัง พูด และเขียน (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. 2532 : 83) การอ่าน นอกจากจะมีผลดีต่อตัวผู้อ่านเองแล้วยังให้ประโยชน์กับผู้อื่นอีกด้วย ซึ่งสมุทรา เซ็นเซวานิช (2542 : 2) ปิยวรรณ ศิริรัตน์ (2543 : 1) และ สุจิตรา เวทยวงศ์ (2545 : 3) เห็นสอดคล้องกันว่า การอ่านที่ดี จะทำให้ผู้อ่านเป็นแหล่งความรู้และประสบการณ์ มีพัฒนาการอันจะยังประโยชน์ให้แก่ตนและสังคม ต่อไป

การจัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีหลักการในการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เข้าใจความสัมพันธ์ของภาษาและวัฒนธรรมต่างๆ สามารถนำความรู้ทางภาษาไปเชื่อมโยงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงาน การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่ร่วมกันในสังคม (กรมวิชาการ. 2545 : 20) แต่การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในปัจจุบันยังมีปัญหาที่ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายในยุคสารสนเทศได้ (กรมวิชาการ. 2545 : 1) กรมวิชาการได้ประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายพบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (กรมวิชาการ. 2540 : 17) สอดคล้องกับงานวิจัยของสุมณฑา วิรุฬญาณ (อรรณพาคณี เทียนเพิ่มพูล. 2541 : 2 ; อ้างอิงจาก สุมณฑา วิรุฬญาณ. 2531 : 82-83) ที่พบว่า ความสามารถในการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด มีความบกพร่องในระดับการสื่อสาร ถ่ายโอนและวิเคราะห์วิจารณ์ อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนรัฐบาลในรอบหลายปีที่ผ่านมาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (สุวรรณี เวทไธสง. 2544 : 2) เป็นการชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนยังมีปัญหาในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่สอนวิชาทักษะอ่าน-เขียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ผลที่ผู้วิจัยสังเกตจากพฤติกรรมการอ่านของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนใช้เวลาในการอ่านมาก เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่มุ่งแปลคำทุกคำที่ปรากฏในบทอ่าน และเมื่ออ่านจบแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ผลการรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนพุทธจักรวิทยา พบว่า ความสามารถด้านการอ่านเพื่อการสื่อสารของนักเรียนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ (โรงเรียนพุทธจักรวิทยา. 2545 : 60) ปัญหานี้ส่วนหนึ่งมีผลมาจากสภาพการจัดการเรียนรู้การอ่านที่ผู้เรียนไม่ได้รับการฝึกกลวิธีการอ่านที่เหมาะสม เนื่องจากครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้กระบวนการที่หลากหลาย ผู้สอนมุ่งสอนเฉพาะเนื้อหา แต่ไม่ใช้เทคนิคกระบวนการ (กรมวิชาการ. 2540) ผู้สอนจึงควรพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีกลวิธีการอ่านที่เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในอนาคต

กลวิธีการอ่านที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจมีมากมายหลายแบบ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ พบว่า กลวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาการอ่าน คือ การใช้แผนภูมิความหมาย (Semantic Mapping) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่ได้รับการอ่านเข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ของตน ในกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ผู้อ่านจะเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านต่อเมื่อได้นำความรู้ทางภาษาและ

ความรู้ทั่วไปที่มีอยู่ของตน (Schema) มาสัมพันธ์กับเรื่องทีอ่าน โดยผู้อ่านที่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องทีอ่านจะสามารถเข้าใจเรื่องได้ดีกว่าผู้อ่านทีไม่มีความรู้เดิมในเรื่องนั้นๆ (วิสาข จัตติวัตร์. 2543 : 17-19 ; อ้างอิงจาก Coady. 1979 : 5-10)

ในกระบวนการเรียนรู้ โดยการใช้แผนภูมิความหมายซึ่งเน้นกระบวนการคิดในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมในรูปของความคิรวบยอด ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดในการนำความรู้เดิมของตนไปเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ทีได้รับ ด้วยการเขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ของใจความหลักและรอง ช่วยให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์นั้นอย่างป็นรูปธรรม ซินาตรา, สตาห์ล-เกเมค และ เบอร์ก (Sinatra, Stahl-Gemake & Berg. 1984 : 22-28) พบว่า การใช้แผนภูมิความหมายเพื่อเชื่อมโยงความคิรวบยอดหลัก และความคิรวบยอดรอง สามารถใช้ได้ดีกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความคิรวบยอดทั้งหมดของเรื่อง

การใช้แผนภูมิความหมาย เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านได้รับความสนใจจากผู้วิจัยหลายท่าน ชมิดท์ (Schmidt. 1986 : 113) ฟรีดแมน และ เรย์โนลด์ (Freedman & Reynolds. 1980 : 677-684) ได้ศึกษาและนำเสนอการใช้แผนภูมิความหมายในการสอนอ่าน และพบว่า ป็นกลวิธีการอ่านทีมีประสิทธิภาพ แกลโลเวย์ (Galloway. 1984 : 2722-A) ได้ศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการอ่านแบบ SQ3R และการใช้แผนภูมิความหมายประกอบการอ่าน และพบว่า นักเรียนกลุ่มทีใช้แผนภูมิความหมายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จอห์นสัน (Johnson. 1988 : 198-A) ได้ศึกษาผลของกลวิธีการใช้แผนภูมิความหมาย แบบเติมคำทีมีต่อความเข้าใจในการอ่าน และพบว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ คาร์เรล และคนอื่นๆ (Carrell, et al. 1989 : 647-677) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลของการฝึกกลวิธีควบคุมกระบวนการเรียนรู้ โดยการใช้แผนภูมิความหมายกับกลวิธีการสร้างความสัมพันธ์ของผู้อ่านและบทอ่าน (Experience-Text-Relation) และพบว่า กลวิธีทั้งสองซึ่งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้อ่านมีผลทำให้ผู้เรียนอ่านเรื่องได้ดีขึ้น

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ทักษะอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายทีช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่อง ทำให้เข้าใจเรื่องทีอ่านได้ดีขึ้น อีกทั้งผู้เรียนยังมีโอกาสได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ให้เหตุผลสนับสนุนความคิดของตนในการสร้างและพัฒนาแผนภูมิความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ทียึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงสนใจทีจะนำการใช้แผนภูมิความหมายมาศึกษาวิจัยและประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้อ่าน เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงผลของการใช้แผนภูมิความหมาย เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 4 จำนวน 23 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ใช้วิธีการจับสลากมา 1 ห้องเรียนจากจำนวนห้องเรียน 4 ห้องที่ได้รับการจัดแบบคละกันซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ

ระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 เป็นระยะเวลา 7 สัปดาห์ จำนวน 18 คาบ คาบละ 50 นาที

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ บทอ่านจำนวน 10 เรื่อง ซึ่งพิจารณาถึงความยากง่ายของภาษา ความยาว และเนื้อหาที่เหมาะสมกับแผนภูมิความหมายที่นำมาใช้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้แผนภูมิความหมาย หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ใช้หลักการนำความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่ได้จากการอ่าน แล้วนำมาสร้างแผนภูมิความหมายซึ่งเป็นรูปสี่เหลี่ยม หรือวงกลมที่ภายในมีคำ วลี หรือประโยคอยู่ และใช้เส้นหรือลูกศรเชื่อมโยง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องตามรูปแบบของ ซินาตรา, สตาร์ล-เกเมคและมอร์แกน (Sinatra, Stahl-Gemake & Morgan. 1986 : 5-12) 4 ประเภทคือ แบบบรรยายเหตุการณ์ (Sequential Episoding Map) แบบบรรยาย (Descriptive or Thematic Map) แบบเปรียบเทียบ (Comparative and Contrastive Map) แบบจำแนกประเภท (Classification Map)

และแบบแสดงเหตุและผล (Cause and Effect Map) ของชมิทธ์ (Schmidt. 1986 : 113-117) รวมทั้งสิ้น 5 ประเภท

2. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการอ่านบริบทต่างๆ เพื่อจับใจความสำคัญ บอกรายละเอียดของเรื่อง ลำดับความ ดีความ สรุปความจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 1.1 ความหมายของการอ่าน
 - 1.2 ความเข้าใจในการอ่าน
 - 1.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 1.4 ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory)
 - 1.5 ทฤษฎีโครงสร้างข้อความ (Text Structure Theory)
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แผนภูมิความหมาย (Semantic Mapping)
 - 2.1 ความหมายของแผนภูมิความหมาย
 - 2.2 การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย
 - 2.3 รูปแบบของแผนภูมิความหมาย
 - 2.4 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.5 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

นักการศึกษาได้นิยามความหมายของการอ่านไว้หลากหลาย เช่น เออร์ควอท และ เวียร์ (Urquart & Weir. 1998 : 21-22) กล่าวว่า การอ่านคือกระบวนการรับและตีความหมายของภาษาที่ปรากฏในงานเขียน สุรนีย์ แก้วกลม (Suranee Kaewklom. 1999 : 42) มีความเห็นเช่นเดียวกันแต่เสริมว่า ผู้อ่านต้องมีปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ประกอบด้วย ประสบการณ์เดิมและความรู้ทางภาษา และยังต้องมีการคาดเดาเรื่องราวต่างๆ และตีความหมายไปพร้อมกันด้วย รูบิน (Rubin. 1993 : 5-6) และเดย์ และ แบมฟอร์ด (Day & Bamford. 1998 : 12) กล่าวในแนวเดียวกันว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต่อเนื่องเพื่อหาความหมายของข้อความ และนำความรู้ตลอดจนประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิดโดว์สัน (Widdowson. 1979 : 174) สมุทรา เซ็นเซวานิช (2542 : 1-2) และ นัทเทิล (Nuttall. 1982 : 4-5) ที่กล่าวว่า การอ่านคือ กระบวนการสื่อสารและปฏิบัติยาโต้ตอบระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ผู้อ่านนอกจากจะต้องถอดรหัสจากคำหรือข้อความที่เห็นแล้ว ยังต้องมี

ความเข้าใจและเข้าถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปการอ่านคือ กระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ผู้อ่านต้องมีกระบวนการคิดและตีความโดยอาศัยความรู้ทางภาษาและประสบการณ์เดิมของตน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้

1.2 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านคือ เป้าหมายสำคัญของผู้อ่าน เพื่อให้เข้าถึงสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้ ผู้เชี่ยวชาญการอ่านได้กล่าวถึง ความเข้าใจในการอ่านไว้ต่างๆ กัน อาทิ เช่น รูบิน (Rubin. 1993 : 194) ให้ความสำคัญของความเข้าใจในการอ่านไว้ว่า การอ่านใดๆ จะไม่มี ความหมาย ถ้าขาดซึ่งความเข้าใจในการอ่าน และความเข้าใจในการอ่านนี้เกิดขึ้นจากกระบวนการทางสติปัญญาประกอบกับความสามารถอีกหลายประการและที่สำคัญอย่างมาก 2 ประการคือ การรู้ความหมายและเหตุผลของการใช้คำในข้อความเหล่านั้น ในขณะที่แซมมวลส์ และคนอื่นๆ (Samuels, et al. 1992 : 129) ระบุว่า ความเข้าใจในการอ่านเกิดจากกระบวนการถอดความหมายของข้อความต่างๆ ข้อมูลใหม่ที่ได้รับจากการอ่านจะถูกนำไปเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม ดังนั้น ผู้อ่านที่มีพื้นความรู้และประสบการณ์เดิมใกล้เคียงกับผู้เขียนจะเข้าใจเรื่องราวได้ดีกว่า ผู้ที่มีความรู้ต่างกัน ส่วนแลพฟ์ และ ฟลัด (Lapp & Flood. 1986 : 5-6) กล่าวถึงความเข้าใจในการอ่านว่า เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน เกิดจากการรับ การตีความ การตั้งสมมติฐาน การประเมินสิ่งที่อ่าน จุดประสงค์ในการอ่านและความคุ้นเคยกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่อ่านและยังผลให้ระดับความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันไป

สรุปได้ว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในการอ่านคือ ความเข้าใจ ซึ่งได้มาจากกระบวนการทางความคิดในการแปลความ ตีความ จับใจความ โดยอาศัยความรู้ทางภาษาและประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ดังนั้น ผู้อ่านที่มีความเข้าใจในการอ่านจึงควรมีลักษณะที่ สมุทร เซ็นเซาวิช (2542 : 74) สรุปไว้ดังนี้ คือ

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วและนำไปใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงได้
2. จับใจความสำคัญ แยกแยะ ประเมิน และลำดับความสำคัญของประเด็นหลักและรองได้
3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาว่ามีนัยสำคัญ หรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด
4. สามารถสรุปลงความเห็นที่ถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือจากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้
5. สามารถใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณา ไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่างๆ ของผู้เขียนได้ถูกต้องและเป็นระบบ
6. สามารถถ่ายโอนและนำความรู้จากการอ่านประยุกต์กับประสบการณ์อื่น ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

1.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเป็นกระบวนการของการคิด เพื่อทำความเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน การที่ผู้อ่านจะเกิดความเข้าใจในการอ่านนั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบด้านการอ่านหลายประการ

วิลเลียมส์ (Williams. 1994 : 3-11) และไรเดอร์ และ เกรฟส์ (Ryder & Graves. 1998 : 17) ให้แนวคิดเกี่ยวกับ องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจจะเกิดขึ้น เมื่อมีองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านภาษา เช่น ความรู้ด้านตัวอักษร การสะกดคำ ลักษณะของคำ การเรียบเรียงคำ โครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษา และความสามารถในการตีความของผู้อ่าน
2. องค์ประกอบด้านความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ซึ่งได้แก่ ความรู้รอบตัวในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจได้ดีขึ้น

แฮร์ริส และ สมิธ (Harris & Smith. 1980 : 235) กล่าวว่า ประสบการณ์เดิม ความสามารถทางภาษาและการคิด เจตคติและจุดประสงค์ในการอ่าน คือ องค์ประกอบสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ แต่แซปแมน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2536 : 24-25 ; อ้างอิงจาก Chapman. 1987) กล่าวแตกต่างกันเล็กน้อยว่า องค์ประกอบ 3 ประการคือ 1. ความรู้หรือประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน 2. อภิปัญญา ซึ่งเป็นความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจกระบวนการคิดของตนที่ใช้ในการตีความและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่อ่าน 3. การเข้าใจโครงสร้างเนื้อความ จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของการเขียน และหาข้อมูลที่ต้องการในงานอ่านประเภทต่าง ๆ ได้

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ มีองค์ประกอบสำคัญหลายด้าน ประกอบด้วย ความสามารถทางภาษาของผู้อ่าน กระบวนการคิดในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่อ่าน และการเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมกับข้อมูลที่ได้รับจากการอ่าน สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ และเกิดประโยชน์ตามที่ผู้อ่านแต่ละคนได้ตั้งจุดประสงค์ในการอ่านไว้

1.4 ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory)

ปัจจุบันนักการศึกษาได้เปลี่ยนแนวคิดจากทฤษฎีการสอนอ่านที่เน้นความสำคัญของการสอนภาษา เพราะเชื่อว่า ผู้ที่มีความรู้ทางภาษาดี จะเป็นผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพ ไปเป็นแนวคิดทางจิตภาษาศาสตร์ (Psycholinguistics) ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างภาษาศาสตร์และจิตวิทยาเข้าด้วยกัน และให้ความสำคัญทั้งการศึกษาทางภาษารวมทั้งพฤติกรรมและเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เข้ามามีบทบาทในการอ่านตามแนวคิดทางจิตภาษาศาสตร์คือ ทฤษฎีประสบการณ์เดิม (Schema Theory) ซึ่งมีหลักการความเชื่อว่า ภูมิหลัง (Background) ของผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ นักการศึกษาหลายท่านจึงได้มีการนำแนวความคิดของทฤษฎีนี้เข้ามาสู่การอ่าน เพราะเชื่อว่า ความคิดรวบยอดของการอ่าน เป็นกระบวนการสร้างเรื่องขึ้นใหม่ตามอุปมาน (Inference) ของผู้อ่านเอง โดยผู้อ่านจะตีความสิ่งที่อ่านตามความรู้และประสบการณ์เดิมของตนเอง และนำไปปฏิสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่านจนเกิดความเข้าใจในการอ่าน

ประสบการณ์เดิม หมายถึง โครงสร้างความคิดในสมองของมนุษย์ที่มีการจัดรวบรวม เป็นกลุ่มของความรู้และประสบการณ์ในเรื่องเดียวกัน กลุ่มความรู้นี้จะทำหน้าที่รับข้อมูลใหม่เข้ามา และปรับให้เข้ากับความรู้ที่มีอยู่เดิม ตลอดจนเรียบเรียงให้เป็นโครงสร้างของความรู้ (อมรรัตน์ วิชาแสงสุข. 2543 : 44-45) ซึ่งสอดคล้องกับ บาร์เลทท์ (วิสาข จิตวิวัฒน์. 2543 : 20 ; อ้างอิงจาก Barlett. 1932.) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์เดิม คือ ความรู้ที่ผู้เรียนได้มาจากการนำความรู้เดิมของตนไปรวมกับข้อมูลที่ได้รับการอ่าน นอกจากนี้ แอคเกอร์ ; ออซูเบล, โนวาค และ ฮานีสเซียน (วิสาข จิตวิวัฒน์. 2543 : 21-23 ; อ้างอิงจาก Hacker. 1981. ; Ausubel, Novak & Hanesian. 1978.) กล่าวว่า ประสบการณ์เดิมของคนเรานั้นจะมีการบรรจุอย่างเป็นลำดับในสมอง เป็นโครงสร้างของความรู้ที่ประกอบไปด้วย ความคิดรวบยอดที่มีการเรียงลำดับจากสูงมาต่ำ หรืออีกนัยหนึ่งคือ ความคิดรวบยอดในเรื่องกว้าง ๆ แล้วจึงเป็นความคิดรวบยอดเฉพาะเรื่องหรือที่เป็นรายละเอียด ถ้าผู้เรียนมีการจัดลำดับความรู้อย่างมีระบบระเบียบชัดเจนและคงทนถาวร แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของตน อีกทั้งโครงสร้างเหล่านี้จะไม่หยุดนิ่ง และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาไปตามข้อมูลและประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้เรียนได้รับเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ รุทเชิล และ คูเตอร์ จูเนียร์ (Reutzel & Cooter Jr. 1996 : 201-202) ที่ว่า ประสบการณ์เดิมจะสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งที่ผู้เรียนแต่ละคนได้ประสบมา นอกจากนี้ผู้เรียนจะมีความรู้มากขึ้น เนื่องจากสามารถนำความรู้และประสบการณ์เดิมของตนไปประยุกต์รวมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับได้ (Ruddell & Ruddell. 1995 : 52-60)

แคเรล (วิสาข จิตวิวัฒน์. 2543 : 23-24 ; อ้างอิงจาก Carrell. 1987.) แบ่งความรู้เดิม ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ความรู้เดิมด้านเนื้อหา (Content Schema) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องที่อ่านที่ผู้อ่านมีอยู่เดิม ถ้าผู้อ่านมีความคุ้นเคยกับเนื้อหาที่อ่านมาก่อน ย่อมเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีกว่าการอ่านเรื่องที่ตนไม่คุ้นเคยมาก่อน
2. ความรู้เดิมด้านรูปแบบ (Formal Schema) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของข้อความ หรืองานเขียนในรูปแบบหรือลักษณะที่แตกต่างกัน ถ้าผู้อ่านมีความรู้เดิมที่ตรงกับโครงสร้างของเรื่องที่อ่าน จะช่วยให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้ต้องมีการผสมผสานระหว่างประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม ทั้งด้านเนื้อหาและโครงสร้างกับข้อความซึ่งเป็นข้อมูลใหม่ที่รับเข้ามา ความรู้ในโครงสร้างของข้อความจึงมีส่วนในการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านเช่นกัน

1.5 ทฤษฎีโครงสร้างข้อความ (Text Structure Theory)

ผู้อ่านนอกจากจะต้องมีความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านแล้ว ความรู้สำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในการอ่านคือ ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างข้อความ หรือโครงสร้างข้อเขียนของเรื่องที่อ่าน นักการศึกษาหลายท่าน เช่น กันนิง (Gunning. 1992 : 228) เทย์เลอร์ (Taylor. 1992 : 221) และ วิสาข จิตวิวัฒน์ (2543 : 133) ให้คำจำกัดความของโครงสร้างข้อความ

ในแนวเดียวกันว่า โครงสร้างข้อความ (Text Structure) คือ โครงสร้างที่ผู้แต่งใช้เรียบเรียงความคิดของตน แสดงความสัมพันธ์ของข้อความต่าง ๆ ในงานเขียนนั้น ถ้าผู้อ่านรู้และเข้าใจโครงสร้างข้อความของงานเขียนนั้น ๆ จะสามารถจับใจความสำคัญ ตลอดจนรายละเอียดของเรื่องทีอ่านได้

คินท์ช และ แวนไดค์ (วิสาข จัตติวัตน์. 2543 : 118-119 ; อ้างอิงจาก Kintch & Van Dijk. 1978.) แบ่งระดับของโครงสร้างข้อความเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. ระดับจุลภาค (Micro Level) คือ ความสัมพันธ์ของหน่วยความคิดในระดับพื้นผิว (Superficial) หรือความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหรืออนุประโยค ซึ่งเชื่อมเข้าด้วยกันโดยใช้คำสรรพนามอ้างอิง (Pronoun Reference) หรือคำสัมพันธ์ความ (Cohesive Device) เช่น คำว่า but, although และ and เป็นต้น

2. ระดับมหภาค (Macro Level) คือ โครงสร้างเรื่องที่เป็นภาพรวม หรือใจความสำคัญของบทอ่าน ผู้อ่านต้องอนุมานจากบทอ่านโดยโยงความสัมพันธ์ของหน่วยความคิดในระดับจุลภาคแล้วเลือกส่วนที่สำคัญมาประกอบกับความรู้และประสบการณ์เดิม (Schema) เพื่อทำความเข้าใจโครงสร้างเรื่องในระดับมหภาค ทำให้สามารถสรุปใจความสำคัญ หรือโครงสร้างเรื่อง และสามารถวิเคราะห์จนทำให้เห็นความแตกต่างของใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องทีอ่านได้

ในขณะเดียวกัน เมเยอร์ (พรทิพย์ ดันติเวสส์. 2540 : 9-10 ; อ้างอิงจาก Meyer & Rice. 1984 : 325) แบ่งโครงสร้างของข้อความหรือ โครงสร้างของข้อเขียน ออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับจุลภาค (Micro-Structure) เป็นการรวมคำเข้าเป็นประโยค ลักษณะของโครงสร้างข้อเขียนประเภทนี้จึงอยู่เพียงระดับประโยค ส่วนประกอบของประโยคส่วนย่อย ๆ เป็นการรวมคำเข้าเป็นความหมาย

2. ระดับมหภาค (Macro-Structure) เป็นระดับที่ถือว่า ใจความหลักของข้อความเป็นสิ่งสำคัญ ขณะที่การวิเคราะห์ในระดับจุลภาคคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประโยค แต่ในระดับนี้คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่อย่างซับซ้อนในย่อหน้านั้น

3. ระดับยอด (Top level-Structure) เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างทั้งหมดตามหลักการที่มี ซึ่งหมายถึงการศึกษาโครงสร้างของข้อความ เช่น ในขณะทีการวิเคราะห์โครงสร้างในระดับมหภาคเป็นการบรรยาย ในระดับยอดอาจจะเป็นการเปรียบเทียบความเห็นสองอย่างได้

วิสาข จัตติวัตน์ (2543 : 133) ได้แบ่งโครงสร้างข้อความ โดยใช้ลักษณะของเรื่องเป็นหลัก ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. โครงสร้างเรื่องเล่า (Narrative Text)

2. โครงสร้างเรื่องเชิงความเรียง (Expository Text Structure) ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 7 ประเภท ตามความเห็นของวิสาข จัตติวัตน์ (2543 : 139-140) ดังนี้

2.1 แบบบรรยาย เป็นการอธิบายหรือ บรรยาย โดยการยกตัวอย่างหรือ บรรยาย ลักษณะสำคัญของหัวข้อดังกล่าว

2.2 แบบเรียงลำดับ คือ การกล่าวถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามลำดับก่อนหลัง

2.3 แบบเปรียบเทียบ เป็นการเปรียบเทียบความเหมือน หรือ ต่างกันของบุคคล

หรือสิ่งของ

2.4 แบบเป็นเหตุเป็นผล จะอธิบายถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์บางอย่างและผลที่เกิดขึ้น

2.5 แบบปัญหาและการแก้ปัญหา ได้แก่ การกล่าวถึงปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา นั้นๆ หรือ อาจเป็นคำถามหรือคำตอบ

2.6 แบบแบ่งประเภท เป็นการแบ่งประเภทของหัวข้อที่กล่าวถึงว่า ประกอบด้วยส่วนสำคัญอะไรบ้าง

2.7 แบบให้คำจำกัดความ คือ การอธิบายความหมายของคำ ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ คำศัพท์ ประเภทของคำศัพท์นั้น และ ลักษณะสำคัญที่ทำให้คำศัพท์นั้นต่างจากคำอื่น หรือเป็นการขยายความโดยการให้ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญและเกี่ยวข้อง

ในขณะที่โฮโรวิทซ์ (Horowitz, 1985 : 450–451) และริชาร์ด และ ใจปี (Richard & Gipe, 1995 : 667–668) และเมเยอร์ และ ฟรีเดิล (Meyer & Freedle, 1984 : 121–124) แบ่งประเภทของโครงสร้างเรื่องเชิงความเรียง ออกเป็น 5 ประเภท และมี 3 ประเภทที่เหมือนกันคือ ข้อความเชิงเปรียบเทียบ (Compare–Contrast) ข้อความเชิงเหตุผล (Cause–Effect) และข้อความเชิงปัญหาและการแก้ปัญหา (Problem–Solution) แต่ประเภทโครงสร้างเรื่องเชิงความเรียงของโฮโรวิทซ์ และริชาร์ด และ ใจปี ที่เหลืออีก 2 ประเภท คือ ข้อความเชิงจำแนกประเภท (Enumeration) และข้อความเชิงลำดับเหตุการณ์ (Time Order) แตกต่างกันเล็กน้อยกับ เมเยอร์ และ ฟรีเดิล ที่แบ่งเป็น ข้อความเชิงบรรยาย (Description) และข้อความเชิงรวบรวมรายละเอียด (Collection)

โครงสร้างข้อความเป็นส่วนสำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจวิธีที่ผู้เขียนแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของข้อความในบทอ่าน โดยต้องมีความรู้เรื่องโครงสร้างในระดับประโยคและข้อความ รู้จักใช้คำชี้แนะที่ปรากฏอยู่ในข้อความประเภทต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจกับบทอ่าน จึงเป็นหน้าที่ที่ผู้สอนต้องนำกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องโครงสร้างข้อความมาสอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจให้ตรงกับความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้แผนภูมิตความหมาย (Semantic Mapping)

2.1 ความหมายของแผนภูมิตความหมาย

แผนภูมิตความหมาย (Semantic Mapping) คือ แผนภูมิหรือโครงร่างที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของใจความสำคัญและรายละเอียดในบทอ่าน มีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับแผนภูมิตความหมาย โดยใช้ชื่อแตกต่างกัน เช่น Concept mapping, Semantic mapping, Cognitive mapping, ผังมโนมิตสัมพันธ์, ผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย, แผนผังสรุปโยงชื่อ เป็นต้น

ฟรีดแมน และ เรย์โนลด์ (Freedman & Reynold, 1980 : 677) ได้กล่าวถึง แผนภูมิ

ความหมายว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์ของใจความต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของนักการศึกษาหลายท่าน ซึ่งกล่าวในทำนองเดียวกันว่า การใช้แผนภูมิความหมายคือ การโยงความสัมพันธ์ของใจความสำคัญและรายละเอียด โดยใช้รูปทรงเรขาคณิตที่มีข้อความอยู่ภายใน แล้วเชื่อมโยงด้วยเส้นหรือลูกศร เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์นั้น ทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น (Alvermann. 1986 : 210–211; Sinatra, Stahl-Gemake & Berg. 1984 : 22; Sinatra, Stahl-Gemake & Morgan. 1986 : 4; Schmid & Telaro. 1990 : 77–78) นอกจากนี้มอร์ริส และ ดอร์ (Morris & Dore. 1984 : 48) ระบุว่า การใช้แผนภูมิความหมายช่วยให้ผู้อ่านพิจารณาความเข้าใจในการอ่าน เพราะมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อความที่อ่าน สามารถจัดรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เข้าเป็นกลุ่มตามหัวข้อหรือประเภทได้ สอดคล้องกับเสาวลักษณ์ รัตนาวิช (Saowalak Rattanavich. 1992 : 48) ที่กล่าวว่า การให้ผู้เรียนทำแผนภูมิความหมาย จะช่วยให้สามารถสรุปใจความสำคัญที่ง่ายขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น การใช้แผนภูมิความหมาย ทำให้ผู้อ่านมีความเข้าใจ และเห็นความสัมพันธ์ของข้อความต่างๆ ในเรื่อง จนสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ ดังนั้นผู้สอนจึงควรนำการใช้แผนภูมิความหมายมาเป็นส่วนหนึ่งของการสอนกระบวนการเรียนรู้ด้านการอ่านแก่ผู้เรียน ดังเหตุผลที่ พรทิพย์ ดันติเวสส์ (2540 : 37-38) ระบุว่า การให้ผู้เรียนรู้วิธีสร้างแผนภูมิความหมาย จะช่วยให้ผู้เรียนมีวิธีคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นนักอ่านเชิงรุก รู้จักใช้ความรู้เดิมเป็นพื้นฐานในการรับข้อมูลใหม่ สามารถอ่านได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีส่วนในการพัฒนานิสัยการเรียน จนเกิดให้มีทักษะการเรียนอันเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทวีชัย มงคลเคหา (2542 : 95–96) ที่กล่าวว่า แผนภูมิความหมายช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่อ่านได้ดี สนุกกับการเรียน มีความคงทนในการจำเนื้อเรื่อง กล้าแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ นอกจากนี้กิ่งเพชร ป้องแก้ว (2545 : 61–66) ยังพบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการฝึกกระบวนการเรียนรู้แบบอภิปัญญา (Metacognitive) โดยใช้ผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย จะมีการอ่านดีขึ้น รู้จักการวิเคราะห์ คาดเดาเนื้อเรื่อง วางแผนการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน สามารถตีความ จับใจความ สรุปความ ตลอดจนมีระบบในการคิดและเกิดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น

2.2 การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย

การใช้แผนภูมิความหมายได้รับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้การอ่านหลากหลายแนวทาง เช่น

ฟรีดแมน และ เรย์โนลด์ (Freedman & Reynold. 1980 : 677–684) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยใช้แผนภูมิความหมายดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายและหน่วยการอ่านว่า ผู้เรียนจะต้องอ่านเรื่องประเภทใด
2. ตั้งคำถามหลักและเขียนไว้กลางแผนภูมิเพื่อเป็นแนวทางในการหาคำตอบ
3. ระดมคำตอบที่มีความน่าจะเป็นไปได้ ผู้สอนเขียนคำตอบทั้งหมดบนกระดาน

ให้ผู้เรียนพิจารณาว่าข้อใดน่าจะมีความเป็นไปได้ แล้วจึงเติมลงในแผนภูมิความหมาย

4. ให้ผู้เรียนอภิปรายเหตุผลสนับสนุนแต่ละคำตอบเพื่อหาข้อยุติว่า คำตอบใดควร
คงไว้ในแผนภูมิความหมาย

5. เชื่อมโยงคำตอบที่มีความสัมพันธ์กัน โดยสรุปจากการอภิปรายที่ได้ข้อมูลจาก
แผนภูมิความหมาย

6. อ่านเรื่องเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันอภิปรายสรุปข้อมูล จาก
แผนภูมิความหมาย

ซินาตรา, สตาห์ล-เกเมค และ เบอร์ก (Sinatra, Stahl-Gemake & Berg. 1984 : 25)
กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้โดยการใช้แผนภูมิความหมายว่า มีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างเค้าโครงแผนภูมิความหมายและแผนภูมิที่สมบูรณ์
2. แสดงเค้าโครงของแผนภูมิความหมาย ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเติมคำและความคิด
รวบยอดลงในจุดที่ยังไม่สมบูรณ์

3. ให้จุดมุ่งหมายของการอ่านและให้ผู้เรียนอ่านเรื่อง

4. ให้ผู้เรียนตอบคำถามเพื่อความเข้าใจ

จอห์นสัน และ เพียร์สัน (Gunning. 1994. ; citing Johnson & Pearson. 1984 :
164) เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนภูมิความหมาย ดังต่อไปนี้

1. นำเสนอความคิดรวบยอด หรือ หัวข้อของแผนภูมิ

2. ระดมสมองผู้เรียน เพื่อให้ได้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องให้ได้จำนวนมากที่สุด
โดยถามผู้เรียนว่า เมื่อนึกถึงคำศัพท์สำคัญคำนั้นแล้ว ผู้เรียนคิดถึงคำใดที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์นั้น
บ้าง

3. จัดหมวดหมู่ของคำศัพท์ที่ได้มาโดยการอภิปรายในชั้นเรียน ในกรณีที่คำศัพท์
สำคัญที่วางแผนว่าจะสอนแต่ไม่ได้รับการกล่าวถึง ให้ผู้สอนนำเสนอคำศัพท์นั้น

4. สร้างแผนภูมิความหมายที่สามารถปรับเพิ่มข้อมูลได้ ในขนาดที่ใหญ่พอสมควร

5. จัดให้มีการอภิปราย เสนอแนะให้ผู้เรียนเพิ่มคำหรือหมวดหมู่ใหม่ได้

6. ขยายแผนภูมิ โดยเสนอให้ผู้เรียนปรับเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตามข้อมูล
ใหม่ที่ได้รับจากการอ่าน

คาร์เรล, ฟาร์ริส และ ลิเบอร์โต (Carrell, Pharis & Liberto. 1989 : 647-658)
กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้โดยการใช้แผนภูมิความหมาย ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้สอนระดมความคิดของผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิม กับ ความคิดรวบยอด
สำคัญของเรื่องที่จะอ่าน มีการอภิปรายในชั้นเรียน และนำเสนอบนกระดาน

2. ผู้สอนจัดระเบียบข้อมูลให้เป็นรูปแผนภูมิความหมาย ซึ่งได้รูปแบบจากการ
อภิปรายในชั้นเรียน

3. ผู้สอนมอบหมายงานอ่านให้นักเรียน

4. ผู้เรียนสร้างแผนภูมิความหมาย เพื่อสรุปใจความสำคัญ

5. ผู้สอนจัดให้มีการอภิปราย เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและพัฒนาแผนภูมิความหมายที่ผู้เรียนสร้างขึ้น หลังจากนั้นจึงหลอมรวมแผนภูมิความหมายของผู้เรียนทั้งหมด ให้เหลือเพียงแผนภูมิความหมายของชั้นเรียน

รุทเซล (Reutzel. 1985 : 400–401) ได้เสนอแนวการจัดทำแผนภูมิความหมายที่แสดงโครงสร้างเรื่อง (Story Map) ตามลำดับว่า

1. นำใจความสำคัญของเรื่อง เหตุการณ์สำคัญและตัวละครหลักมาสรุปและจัดเรียงลำดับ
2. เขียนใจความหลักของเรื่องให้เป็นจุดศูนย์กลางของแผนภูมิความหมาย
3. จัดทำแผนภูมิความหมายโดยเขียนวงกลมหลายวงล้อมรอบจุดศูนย์กลาง แล้วใช้เส้นเชื่อมโยง
4. ใส่ความคิดรวบยอด หรือ เหตุการณ์สำคัญๆ ร่องลงในวงกลมที่อยู่รอบจุดศูนย์กลางในทิศทางตามเข็มนาฬิกา
5. เติมเหตุการณ์ หรือ ความคิดรวบยอดย่อยลงในวงกลมอีกชั้นหนึ่ง ในลักษณะตามเข็มนาฬิกาเรียงลำดับรอบๆ ความคิดรวบยอดหลัก

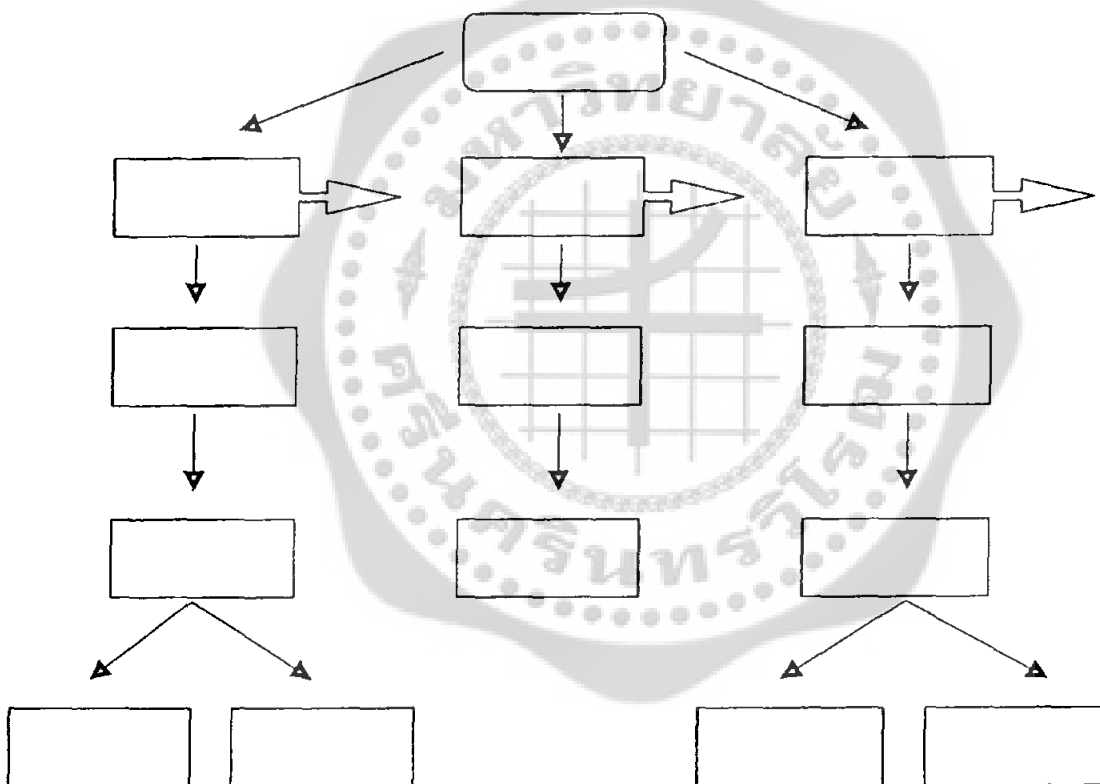
จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ทักษะอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายจึงสามารถนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาด้านการสอนคำศัพท์ เพื่อเป็นกิจกรรมก่อนและหลังการอ่าน และยังเป็นการฝึกการอ่าน (Heimlich & Pittelman. 1986 : 5) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากมีขั้นตอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างแผนภูมิความหมายโดยการอภิปราย มีการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาแผนภูมิความหมายของตน ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน เนื่องจากผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงของใจความสำคัญ ลำดับของเหตุการณ์ต่างๆ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในเรื่องที่อ่าน (ทวีชัย มงคลเคหา. 2542 : 18) จึงเป็นแนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้การอ่านที่เหมาะสม แต่ผู้สอนต้องคำนึงถึงรูปแบบของแผนภูมิความหมายที่เหมาะสมกับบริบทและประเภทของบทอ่านด้วย

2.3 รูปแบบของแผนภูมิกความหมาย

แผนภูมิกความหมายมีหลายรูปแบบแตกต่างกัน การใช้แผนภูมิกความหมายรูปแบบใดต้องคำนึงถึงลักษณะของโครงสร้าง หรือ รูปแบบในบทอ่านนั้นๆ เป็นสำคัญ ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้เสนอรูปแบบของแผนภูมิกความหมายที่น่าสนใจและหลากหลาย ดังต่อไปนี้

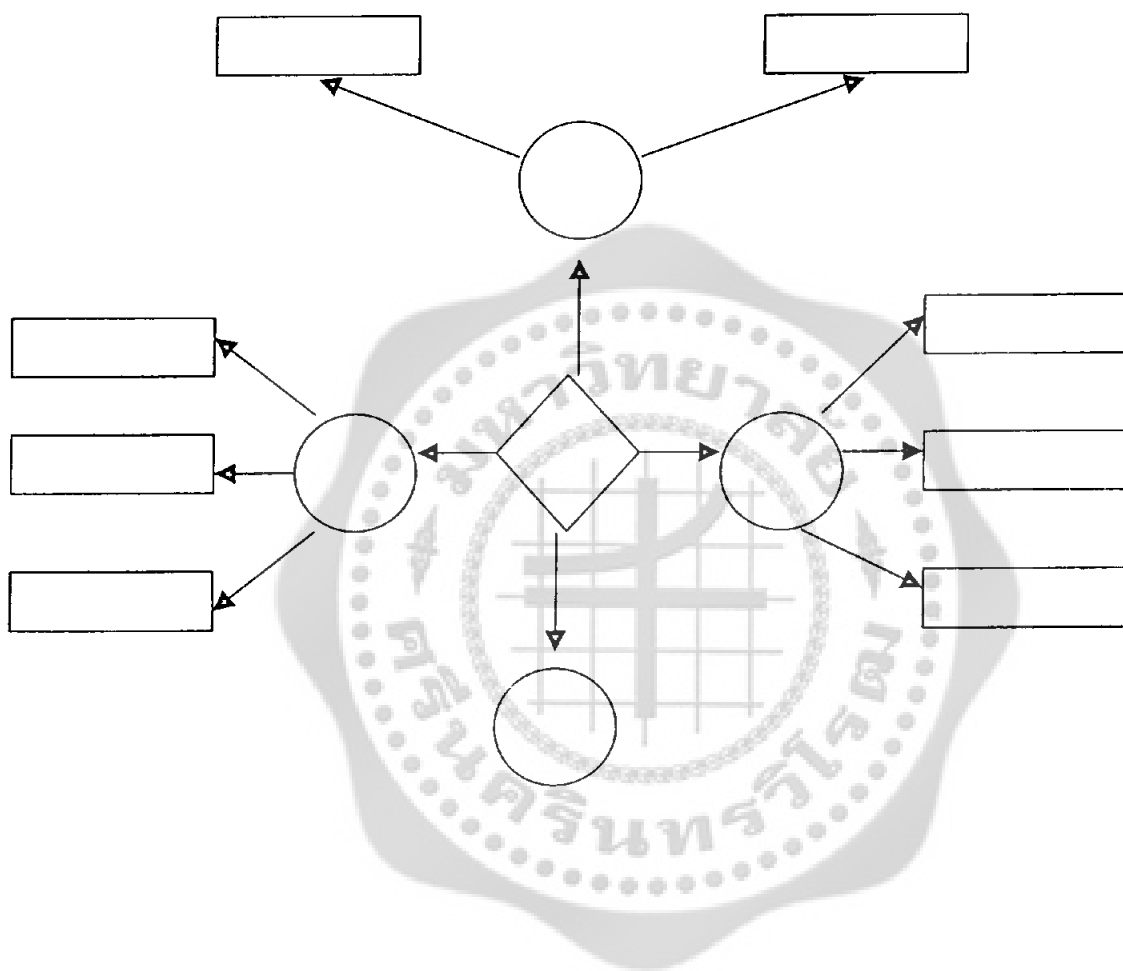
ซินาตรา, สตาห์ล-เกเมค และ มอร์แกน (Sinatra, Stahl-Gemake & Morgan. 1986 : 4-12) ได้เสนอรูปแบบแผนภูมิกความหมาย 4 ประเภท คือ

1. แผนภูมิกความหมายแสดงเรื่องเล่าบรรยายเหตุการณ์ (Sequential Episoding Map) ซึ่งแสดงโครงสร้างของเรื่องเล่า ตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้น กรอบสี่เหลี่ยมบนสุดเป็นใจความสำคัญของเรื่อง กรอบสี่เหลี่ยมลำดับที่สองและลำดับรองลงมาจะเป็นเหตุการณ์สำคัญและเหตุการณ์ย่อย ซึ่งกรอบทั้งหมดจะเชื่อมโยงด้วยลูกศร

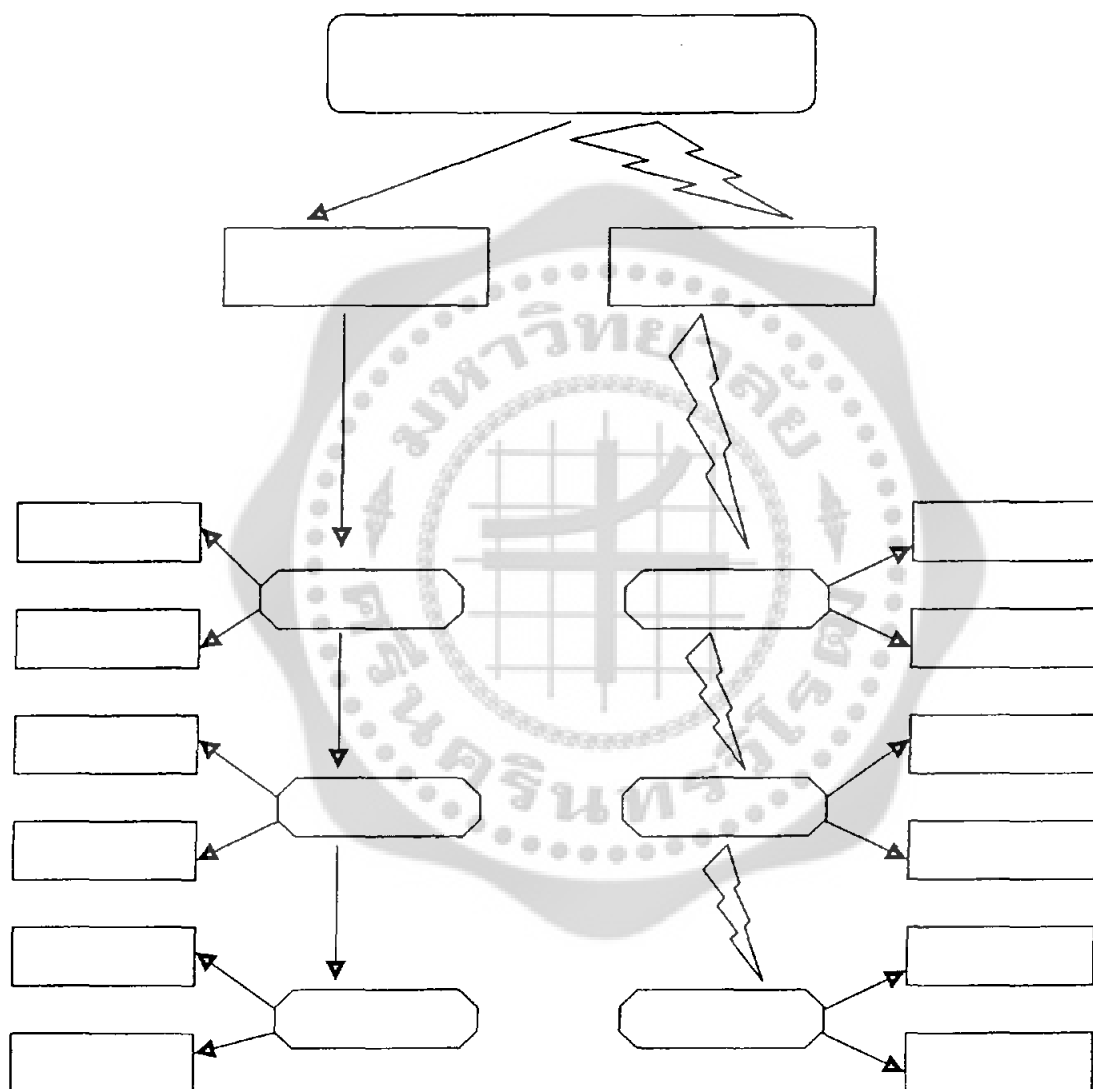
ภาพประกอบ 1 แผนภูมิกความหมายแสดงเรื่องเล่าบรรยายเหตุการณ์
(Sequential Episoding Map)

2. แผนภูมิกความหมายแบบบรรยาย (Descriptive or Thematic Map) เป็นแผนภูมิแสดงรายละเอียด หรือ องค์ประกอบของเรื่อง เช่น บุคคล สถานที่ หรือสิ่งของ ใจความสำคัญหรือหัวข้ออยู่ในวงกลมตรงกลาง มีลูกศรโยงจากวงกลมนี้ไปยังองค์ประกอบย่อยที่อยู่ในสี่เหลี่ยมที่แยกออกไปจากวงกลม

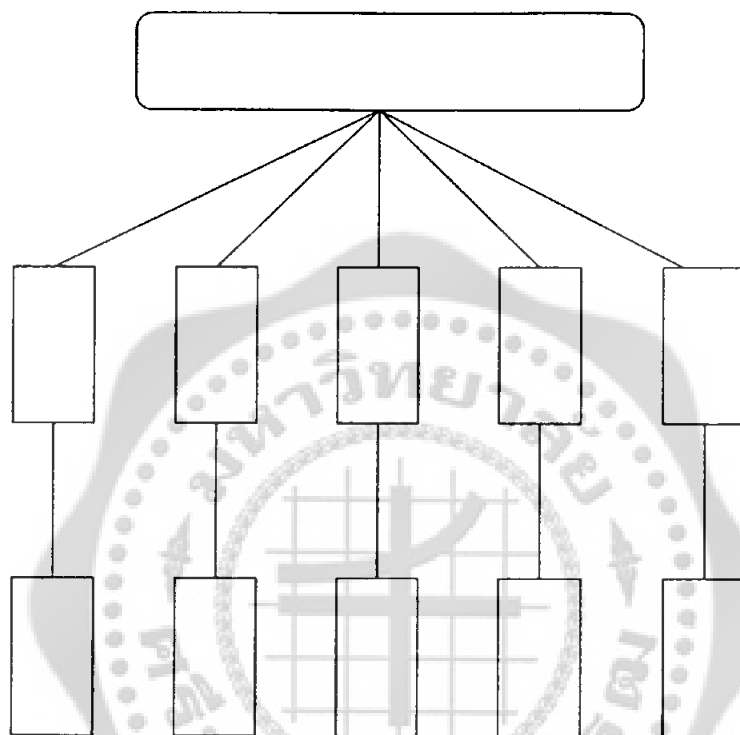
ภาพประกอบ 2 แผนภูมิกความหมายแบบบรรยาย (Descriptive or Thematic Map)

3. แผนภูมิตความหมายแบบเปรียบเทียบ (Comparative and Contrastive Map)
 กรอบสี่เหลี่ยมบนสุด คือ หัวข้อใหญ่ที่นำมาเปรียบเทียบ โดยมีลูกศรโยงมาสู่กรอบทางด้านซ้ายเพื่อ
 แสดงความเหมือนกัน และ ลูกศรที่มีรอยหยัก เพื่อแสดงความแตกต่างทางด้านขวา รายละเอียด
 ปลีกย่อยของทั้งสองฝ่ายจะอยู่ในกรอบด้านข้าง

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิตความหมายแบบเปรียบเทียบ (Comparative and Contrastive Map)

4. แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท (Classification Map) แผนภูมิที่จะแสดงความสัมพันธ์ของหัวข้อ ตัวอย่างและรายละเอียด หัวข้อเรื่องจะอยู่ในกรอบบนสุด ส่วนรายละเอียดจะอยู่ในกรอบใต้หัวเรื่องตามลำดับความสำคัญ

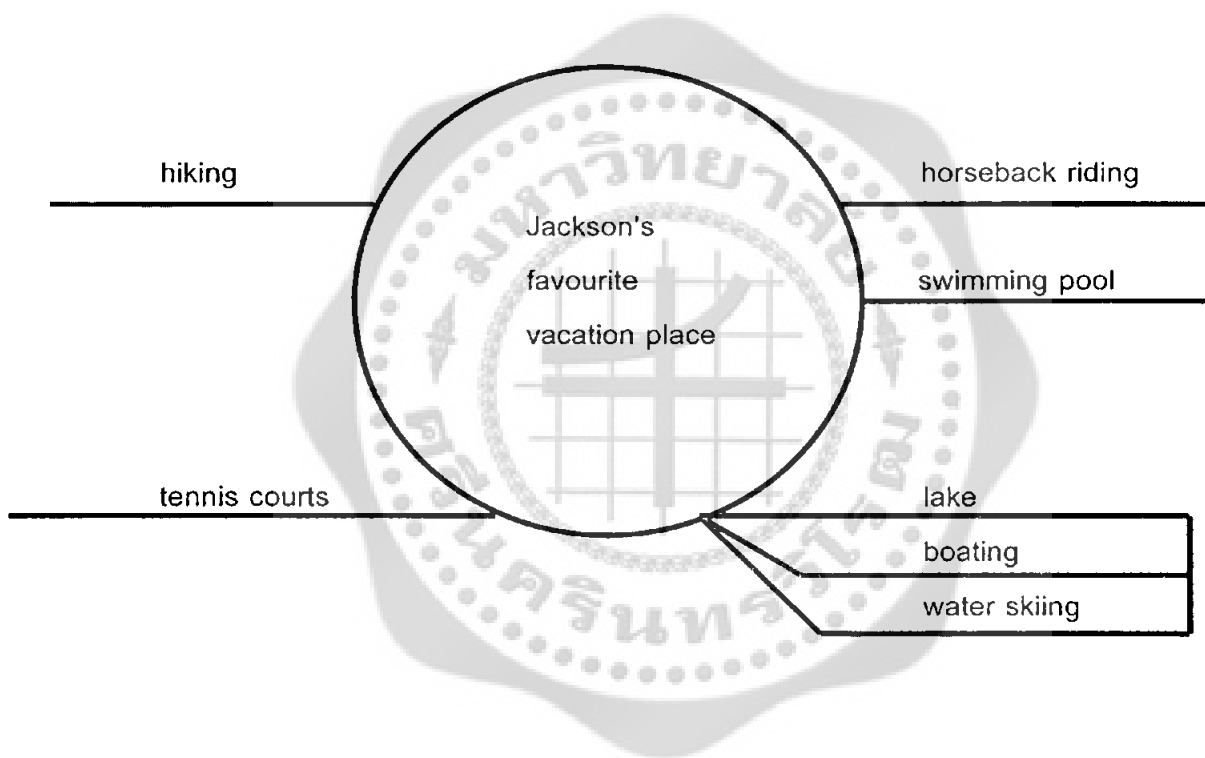

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท (Classification Map)

ชมิทธ์ (Schmidt. 1986 : 113–117) ได้เสนอแผนภูมิความหมายที่มีรูปแบบแตกต่างกันออกไป 5 ประเภท ดังนี้

1. แผนภูมิความหมายรูปแมงมุม (Spider Map) เหมาะสำหรับบทอ่านที่แสดงความสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุน ดังรูป

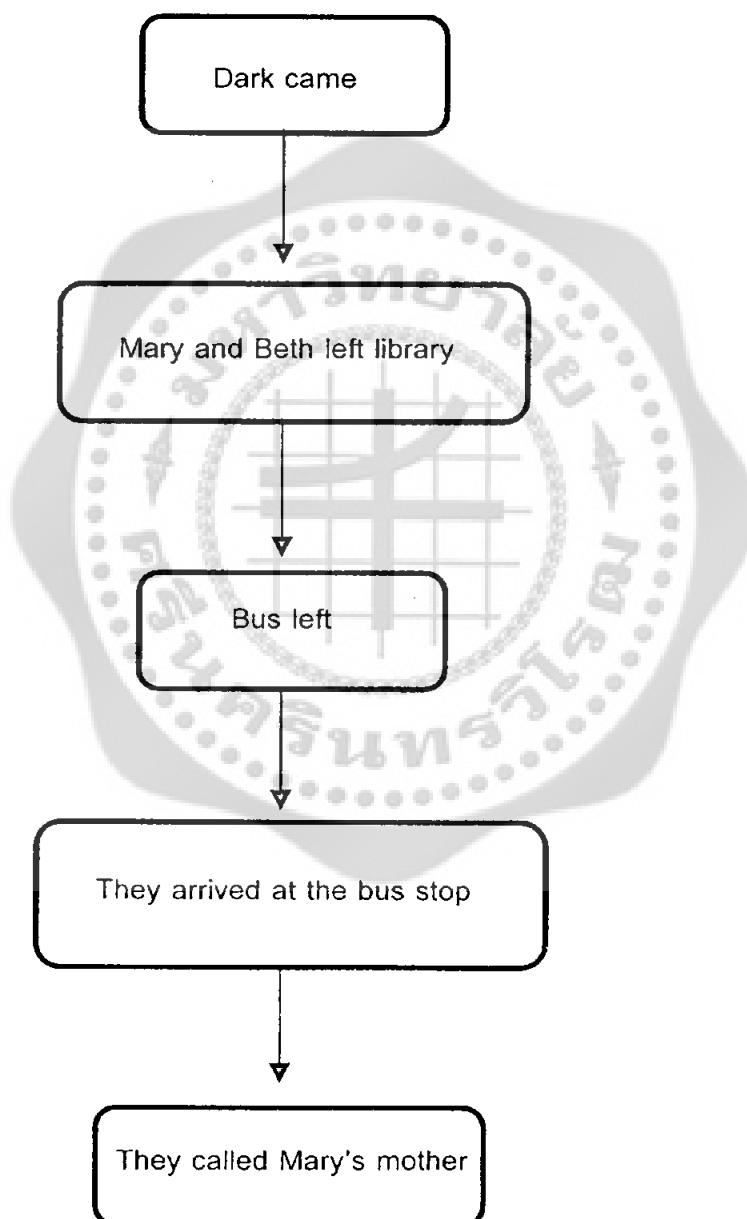
“The Jackson family has a favourite vacation resort. There is a lake near by for water skiing and boating. They can also go hiking and horseback riding. Tennis courts and swimming pool are close to their cabin.”

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิความหมายรูปแมงมุม (Spider Map)

2. แผนภูมิความหมายขั้นบันได (Time Ladder Map) สำหรับบทอ่านที่แสดงลำดับเวลาเหตุการณ์ ขั้นตอน กระบวนการ

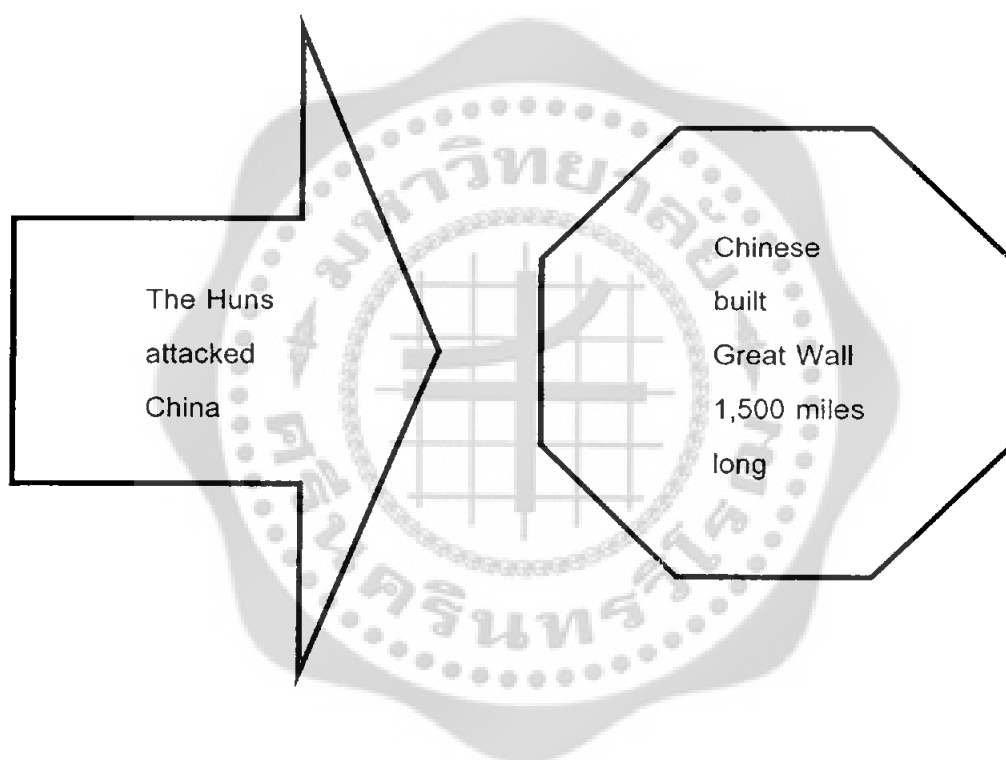
“It was already dark by the time Beth and Mary left the library. They immediately started walking as quickly as possible to the bus stop. Unfortunately, the bus had already left when they got there. They had to telephone Mary’s mother for a ride home.”

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิความหมายขั้นบันได (Time Ladder Map)

4. แผนภูมิความหมายแสดงเหตุและผล (Cause and Effect Map) แสดงความเป็นเหตุเป็นผลกัน ลูกศรแสดงเหตุ และสี่เหลี่ยมแสดงผล ดังตัวอย่าง

“Hundreds of years ago a fierce group of people called the Huns attacked China. The Huns wanted to conquer China. The Chinese built a huge wall 1,500 miles long to keep the Huns out of China. The wall is still standing today.”

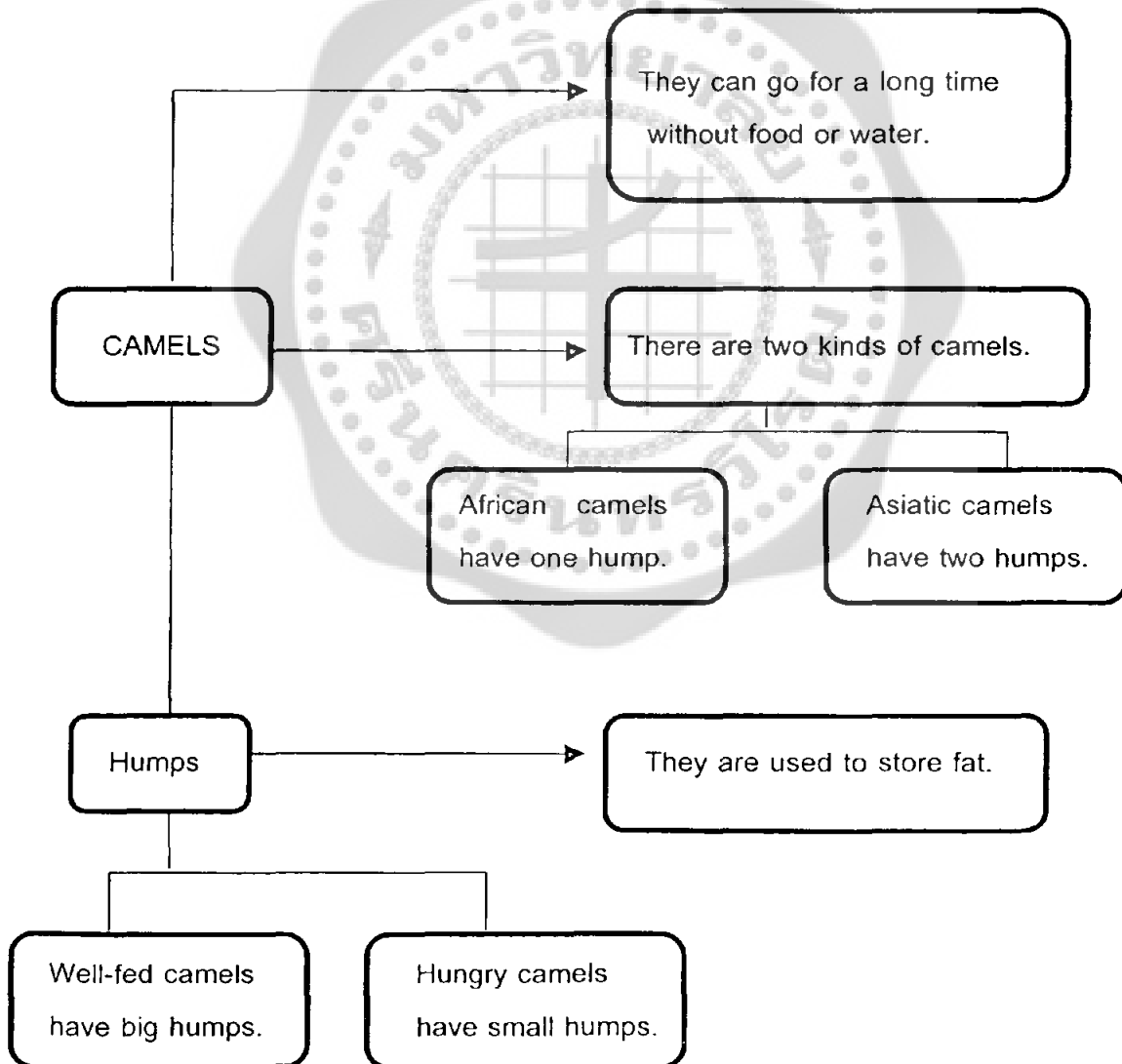
ภาพประกอบ 8 แผนภูมิความหมายแสดงเหตุและผล (Cause and Effect Map)

5. แผนภูมิความหมายแบบผสม (Combined Map) เป็นการผสมผสานแผนภูมิหลายแบบเข้าด้วยกัน ใช้กับบทอ่านที่มีงานเขียนในรูปแบบแตกต่างกัน คละกันอยู่ เช่น บรรยายและเปรียบเทียบ เป็นต้น

Camels

“There are two kinds of camels. African camels have one hump on their backs. Asiatic camels have two humps.

The humps are used to store fat. Well-fed camels have big humps. Hungry camels have small humps. If they must, camels can go for a long time without food or water.”

ภาพประกอบ 9 แผนภูมิความหมายแบบผสม (Combined Map)

การเลือกรูปแบบในการใช้แผนภูมิความหมาย เพื่อช่วยในการอ่านต้องขึ้นอยู่กับประเภทของงานเขียน ฉะนั้นผู้เรียนจึงควรมีความสามารถในการจำแนกประเภทของงานเขียนว่าเป็นข้อความแบบใด เช่น แบบบรรยาย เปรียบเทียบ หรือลำดับเหตุการณ์ เป็นต้น และเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับงานเขียนนั้น เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้อ่าน นอกจากนี้ การใช้แผนภูมิความหมายยังมีประโยชน์ต่อผู้เรียนในการทำความเข้าใจกับบทอ่านต่างๆ เมื่อผู้เรียนรู้จักการใช้แผนภูมิความหมายแล้วจะเป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนด้วย

2.4 งานวิจัยในประเทศ

การจัดการเรียนรู้การอ่านโดยการใช้แผนภูมิความหมายได้รับความสนใจจากผู้วิจัยภายในประเทศหลายท่าน งานวิจัยดังกล่าวอาจจะใช้ชื่อเรียกแผนภูมิความหมายแตกต่างกัน เช่น การทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง การใช้ผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย เป็นต้น ผู้วิจัยหลายท่านได้ทำการวิจัยในทุกช่วงชั้นเรียน อาทิ

พรทิพย์ ดันติเวสส (2540) ได้ศึกษาผลของการสร้างแผนภูมิความหมายต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนรายวิชา อ. 025 ก ภาษาอังกฤษอ่านเขียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจาก 18 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน รวม 2 ห้อง จำนวนนักเรียน 80 คน จากนั้นนำมาสุ่มอย่างง่ายเพื่อแยกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านโดยการฝึกสร้างแผนภูมิความหมาย ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีแปล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกว่า กลุ่มควบคุม และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อรธรรณพานิ เทียนเพิ่มพูล (2541) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคแผนภูมิความหมาย กับการสอนอ่านปกติ โดยศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จำนวน 100 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 50 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านโดยใช้แผนภูมิความหมาย และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนอ่านตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้แผนภูมิความหมายมีคะแนนความเข้าใจในการอ่าน สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 และเจตคติของนักเรียนในกลุ่มทดลอง มีความสัมพันธ์กับคะแนนความเข้าใจในการอ่าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.86 แสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวก

ทวีชัย มงคลเวหา (2542) ได้ทำการศึกษา ผลการใช้กลวิธีการทำแผนผังสรุปโยงเรื่อง ในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการอ่านและพฤติกรรม การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนกุดดินจี่พิทยาคม จังหวัดหนองบัวลำภู ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 30 คน ที่คัดเลือกโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธีการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องประกอบ มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการอ่านในด้านการอ่านเก็บใจความ และการวิเคราะห์เนื้อหาบทเรียน ตามลักษณะโครงสร้างของเนื้อเรื่องอยู่ในระดับสูง เท่ากับ 75.70 และ 72.96 ตามลำดับ นอกจากนี้ การรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และ การให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นในการสร้างแผนผังสรุปโยงเรื่องของชั้นเรียน อยู่ในระดับสูงมากเท่ากับ 90.93 และ 79.50 ในขณะที่การเตรียมพร้อมในการทำกิจกรรมกลุ่ม และการแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ ร้อยละ 68.50 และ 59.01 ตามลำดับ ส่วนที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์คือ ร้อยละ 42.78 ได้แก่ การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับครูหรือเพื่อนนักเรียน

นงนาถ ชูขำ (2543) ศึกษาการใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายในการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีพัทลุง จังหวัดพัทลุง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 42 คน เป็นเวลา 5 สัปดาห์ โดยใช้แผนการสอน แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบสังเกตพฤติกรรม และ แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นเครื่องมือในการทดลอง ใช้คำมีขีดมีเลขคณิตและคำร้อยละเป็นสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และพบว่า การใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายสามารถส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน

วีระวรรณ พุนดี (2544) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านด้วยวิธีสอนแบบใช้แผนภูมิความหมายกับการสอนตามคู่มือครู ที่มีผลสัมฤทธิ์ต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการจำของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จังหวัดนครปฐม ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 72 คน ที่ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้วิธีสอนแบบใช้แผนภูมิความหมาย จำนวน 40 คน และ กลุ่มควบคุม จำนวน 32 คน ที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนการอ่านโดยวิธีสอนแบบใช้แผนภูมิความหมายมีคะแนนความเข้าใจในการอ่าน และความคงทนในการจำ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการอ่านที่สอนด้วยแผนภูมิความหมายอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

2.5 งานวิจัยต่างประเทศ

แกลโลเวย์ (Galloway. 1984 : 2722-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ การสอนอ่านแบบ SQ3R และการสอนอ่านโดยการสร้างแผนภูมิความหมาย ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียน ระดับ 7 จำนวน 3 กลุ่ม ๆ ละ 107 คน รวมทั้งสิ้น 321คน กลุ่มที่หนึ่งเรียนโดยใช้แผนภูมิความหมาย และกลุ่มที่สองเรียนด้วยวิธีอ่านแบบSQ3R กลุ่มที่สามเรียนด้วยวิธีสอนตามปกติ สองกลุ่มแรกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มควบคุม ผลวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้แผนภูมิความหมายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม แต่กลุ่มที่เรียนโดยวิธีSQ3R มีผลสัมฤทธิ์ที่ไม่แตกต่างกัน

จอห์นสัน (Johnson. 1988 : 198-A) ได้ศึกษาผลของการใช้แผนภูมิความหมายแบบเติมคำที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับ 4 จำนวน 132 คน

แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มใช้วิธีการเรียนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มแรกเรียนโดยการอ่านเรื่องแล้วทำแผนภูมิความหมายด้วยตนเอง กลุ่มที่สองเรียนโดยการเติมข้อความลงในแผนภูมิที่ครูสร้างขึ้น และกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มควบคุม เรียนด้วยการตอบคำถามหลังจากอ่านเรื่อง เครื่องมือในการวิจัยที่ใช้ คือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความคงทนในการจำเนื้อเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มที่เรียนโดยการอ่านเรื่องแล้วทำแผนภูมิความหมายด้วยตนเอง แตกต่างจากกลุ่มที่เรียนด้วยการตอบคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่าง กลุ่มที่เรียนด้วยแผนภูมิความหมายแบบที่สอง กับกลุ่มควบคุม

ปีเตอร์สัน (Peterson. 1991 : 177A ; อ้างอิงจาก วีระวรรณ พุนดี. 2544 : 57) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการใช้แผนภูมิความหมายในการฝึกนักศึกษาเกรด 9 จำนวน 8 คน ที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน และฝึกให้นักเรียนสร้างแผนภูมิความหมายจากบทอ่าน และ คำศัพท์ และทำการทดสอบหลังเรียน หลังการสอนแล้ว 5 สัปดาห์ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยการฝึกให้สร้างแผนภูมิความหมายมีคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

โคลแมน (Coleman. 1995 : 1641) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการใช้แผนภูมิความหมายในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้นักเรียนเกรด 3 ของมิสซิสซิปปีเดลตา จำนวน 133 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำการทดลองเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ใช้เวลาสอนคาบละ 40 นาที จำนวน 3 คาบต่อสัปดาห์ ใช้การทดสอบแบบก่อนเรียน (Pre- test) และทดสอบหลังเรียน (Post – test) สรุปผลการวิจัยได้ว่านักเรียนในกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนภูมิความหมาย มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียน ในกลุ่มควบคุมที่สอนตามคู่มือครู

เดอฟินา (Defina. 1999) ได้ศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายในการอ่าน เพื่อความเข้าใจของนักศึกษาในวิทยาลัย มีอายุระหว่าง 18 – 20 ปี จำนวน 73 คน สุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ใช้แผนภูมิความหมายกับการอภิปราย และกลุ่มที่ใช้แผนภูมิความหมายแบบไม่มีการอภิปราย กับกลุ่มควบคุม ใช้สถิติหาความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปว่าการใช้แผนภูมิความหมาย สามารถส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ การใช้วิธีการสร้างแผนภูมิความหมายในการจัดกระบวนการเรียนรู้การอ่าน พบว่าสามารถใช้ได้ผลดี ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านดีขึ้น เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน สามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดในเรื่องที่อ่านได้ นอกจากนี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ทักษะอ่านโดยใช้วิธีสร้างแผนภูมิความหมายเป็นการจัดการเรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีโอกาสในการร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น มีการฝึกการคิดเป็นระบบ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนในการเรียนรู้สาระการเรียนรู้อื่นๆ อีกด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้วิธีการสร้างแผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน โดยประยุกต์รูปแบบแผนภูมิความหมายของชินาตรา,

สตาร์ล-เกเมค และ มอร์แกน 4 ประเภท คือ แผนภูมิความหมายแสดงเรื่องเล่าบรรยายเหตุการณ์, แบบบรรยาย, แบบเปรียบเทียบ, แบบจำแนกประเภท และแผนภูมิความหมายแบบแสดงเหตุและผลของ ชมิดท์ (Schmidt) และจัดทำแผนการเรียนรู้โดยปรับตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมของ จอห์นสัน และ เพียร์สัน (Johnson & Pearson) เพื่อนำไปพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้การอ่าน ให้ได้ผลดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ระยะเวลาในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 4 จำนวน 23 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยวิธีการจับสลากมา 1 ห้องเรียนจากจำนวนห้องเรียน 4 ห้องที่ได้รับการจัดห้องเรียนแบบคละกัน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ

ระยะเวลาในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 7 สัปดาห์ จำนวน 18 คาบๆ ละ 50 นาที ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย จำนวน 5 แผนๆ ละ 3 คาบๆ ละ 50 นาที รวม 15 คาบ และทำการปฐมนิเทศก่อนการจัดการเรียนรู้การอ่าน 1 คาบ
2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้การอ่าน 1 คาบ และหลังการจัดการเรียนรู้การอ่าน 1 คาบ รวม 2 คาบ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียน

4. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษ โดยการใช้แผนภูมิความหมาย จำนวน 11 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย (ในภาคผนวก ก)

เป็นแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย ซึ่งจัดทำขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ขอบข่ายและจุดประสงค์การเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.2 ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายของ ซินาตรา, สตาห์ล-เกเมค และ มอร์แกน (Sinatra, Stahl- Gemake & Morgan. 1986 : 5-12) รุทเซล (Reutzel. 1985 : 400-404) ชมิดท์ (Schmidt. 1986 : 113-117) ฟรีดแมน และ เรย์โนลด์ (Freedman & Reynold. 1980 : 677-684) จอห์นสัน และ เพียร์สัน (Gunning. 1994. ; อ้างอิงจาก Johnson & Pearson. 1984 : 164)

1.3 กำหนดเนื้อหาที่จะใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาจากความยากง่ายด้านโครงสร้างประโยคและคำศัพท์ที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และการสร้างแผนภูมิความหมาย ตามรูปแบบของซินาตรา, สตาห์ล-เกเมค และ มอร์แกน (Sinatra, Stahl- Gemake & Morgan. 1986 : 5-12) และชมิดท์ (Schmidt. 1986 : 113-117) ได้ดังนี้

1. แผนภูมิความหมายแบบบรรยายลำดับเหตุการณ์
2. แผนภูมิความหมายแบบบรรยาย
3. แผนภูมิความหมายแบบแสดงการเปรียบเทียบความเหมือน และเปรียบเทียบความแตกต่าง
4. แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท
5. แผนภูมิความหมายแบบแสดงเหตุและผล

1.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายที่ประยุกต์จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ ของผู้เชี่ยวชาญและงานวิจัยต่างๆ ดังขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. แจ้งจุดประสงค์ในการอ่าน
2. จัดให้มีการอภิปรายและระดมความคิดจากผู้เรียน โดยผู้สอนอาจใช้คำถามเพื่อดึงความรู้เดิมของผู้เรียนหรือจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์หรือประโยคที่ได้จากผู้เรียน และนำไปสู่การสร้างแผนภูมิความหมาย

ขั้นการอ่าน (While-reading)

1. ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่อง

2. ทำการขยายแผนภูมิ โดยให้ผู้เรียนปรับหรือขยายแผนภูมิให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามข้อมูลที่ผู้เรียนได้รับหลังจากการอ่านเนื้อเรื่องแล้ว

ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading)

1. ผู้สอนถามคำถามที่เกี่ยวกับความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน
2. แบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องที่มีโครงสร้างการเขียนแบบเดียวกัน แล้วให้ช่วยกันสร้างแผนภูมิความหมายของแต่ละกลุ่ม หลังจากนั้นจึงให้มีการอภิปรายเพื่อจัดทำแผนภูมิความหมายของชั้นเรียน

1.5 ตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาการสอนภาษาอังกฤษตรวจพิจารณา แล้วนำไปแก้ไขปรับปรุง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ (ในภาคผนวก ข)

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสร้างขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาแนวการสร้างข้อสอบจากหนังสือการทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (อัจฉรา วงศ์โสธร. 2539) การทดสอบและการประเมินผลทางภาษา (สำออง หิรัญบุรณะ. 2542) และการพัฒนาข้อทดสอบภาษาอังกฤษให้เป็นมาตรฐาน (อัจฉรา วงศ์โสธร. 2543) แล้วประมวลแนวคิดเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

2.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา และจุดประสงค์ของเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

2.3 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแบบทดสอบ โดยให้มีความยากง่ายในระดับเดียวกันกับเนื้อหาที่ใช้ในแผนจัดการเรียนรู้

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษ ตรวจสอบคุณภาพแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คนแล้วนำผลการทดสอบไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) โดยใช้สัดส่วน 33 % ในการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ และหาค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้สูตรสัดส่วนความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ

2.7 นำแบบทดสอบทั้งฉบับจำนวน 30 ข้อ มาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson

2.8 นำแบบทดสอบที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

ภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังการทดลอง

3. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียน (ในภาคผนวก ค)

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน เป็นแบบประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนที่ข้อความในแบบสังเกตกำหนดจากพฤติกรรมของผู้เรียนที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในระหว่างการจัดการเรียนรู้ การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert) และกำหนดน้ำหนักของตัวเลือกที่เป็นเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ดี
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์พอใช้
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

การประเมินพฤติกรรมดำเนินการโดยผู้ประเมิน 3 ฝ่าย คือ ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน พฤติกรรมนักเรียนทุกคน ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินพฤติกรรมสมาชิกในกลุ่ม และนักเรียนทุกคนประเมินพฤติกรรมของตนเอง ผู้วิจัยกำหนดให้มีการประเมิน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แผนที่ 2 และครั้งที่ 2 เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แผนที่ 5 และนำผลการประเมินทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย

4. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย จำนวน 11 ข้อ (ในภาคผนวก ง)

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย หลังเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แผนที่ 5 จำนวน 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert) เพื่อวัดความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย โดยให้ผู้เรียนเลือกคำตอบ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และกำหนดระดับค่าของคำถามในแบบสอบถาม ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วย	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ	4
ไม่แน่ใจ	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ	3
ไม่เห็นด้วย	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าระดับคะแนนเท่ากับ	1

และข้อ 11 เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนแสดงข้อคิดเห็นอื่นๆ

การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 60-61) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

T ₁	แทน	การสอบก่อนทำการทดลอง
T ₂	แทน	การสอบหลังทำการทดลอง
X	แทน	การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย

2. วิธีดำเนินการทดลอง

2.1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2.2 จัดประชุมนิเทศ เพื่อทำความเข้าใจกับผู้เรียนถึงวิธีการดำเนินการทดลอง จุดประสงค์ของการทดลอง และวิธีประเมินผลการเรียน

2.3 ทำการทดสอบก่อนการเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

2.4 ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดสร้างขึ้น รวมทั้งทำการสังเกตและประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียนร่วมกับนักเรียนทั้งหมด 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 2 และครั้งที่ 2 เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 5

2.5 ทำการทดสอบหลังการเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง

2.6 ตรวจให้คะแนนการทำแบบทดสอบ แล้วนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

2.7 ให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย

2.8 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำไปสรุปและอภิปรายผลการทดลอง

ตาราง 2 แผนการดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลำดับที่	คาบที่	การดำเนินการ	เครื่องมือ
1	1	ปฐมนิเทศ แจงจุดประสงค์การทดลองและวิธีการดำเนินการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย	
	2	ทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ก่อนการทดลอง	แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
2	3 , 4	การจัดการเรียนรู้การอ่าน ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้แผนภูมิความหมายแบบบรรยายลำดับเหตุการณ์	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (Text 1 , 2)
	5	กิจกรรมของผู้เรียนในการใช้แผนภูมิความหมายแบบบรรยายลำดับเหตุการณ์	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (Text 1 , 2)
3	6 , 7	การจัดการเรียนรู้การอ่าน ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้แผนภูมิความหมายแบบบรรยาย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (Text 3 , 4)
	8	กิจกรรมของผู้เรียนในการใช้แผนภูมิความหมายแบบบรรยาย	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (Text 3 , 4)
4	9 , 10	การจัดการเรียนรู้การอ่าน ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (Text 5 , 6)
	11	กิจกรรมของผู้เรียนในการใช้แผนภูมิความหมายแบบเปรียบเทียบ	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 (Text 5 , 6)
5	12 , 13	การจัดการเรียนรู้การอ่าน ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (Text 7 , 8)
	14	กิจกรรมของผู้เรียนในการใช้แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 (Text 7 , 8)

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับที่	คาบที่	การดำเนินการ	เครื่องมือ
6	15 , 16	การจัดการเรียนรู้การอ่าน ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยการใช้แผนภูมิความหมายแบบแสดงเหตุและผล	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (Text 9 , 10)
	17	กิจกรรมของผู้เรียนในการใช้แผนภูมิความหมายแบบแสดงเหตุและผล	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 (Text 9 , 10)
7	18	ทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน หลังการทดลอง สอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทักษะอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย	แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง
2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test for Dependent Samples
3. นำผลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนและแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มาเปรียบเทียบหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
 ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ดี
 ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์พอใช้
 ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง
 อย่างยิ่ง

และ

- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้เรียนเห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้เรียนเห็นด้วย
 ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้เรียนไม่แน่ใจ
 ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้เรียนไม่เห็นด้วย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้เรียนไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในข้อ 1 , 2 และ 3 มาสรุปและอภิปรายผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ในการคำนวณ

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน
- 1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนน
- 1.3 หาค่าร้อยละ (Percentage)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

- 2.1 หาค่าความยากง่ายเป็นรายชื่อของ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้สัดส่วน 33% ในการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
- 2.2 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตรสัดส่วนความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
- 2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียน ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test แบบ Dependent Group

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา จำนวน 23 คน ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

2. ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

3. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum D$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ยกกำลังสอง
t	แทน	ความแตกต่างของคะแนน
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน เพื่อทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายก่อนและหลังการทดลอง

ความเข้าใจในการอ่าน ภาษาอังกฤษ	N	\bar{X}	S	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	23	11.70	3.90	71	279	8.97**
หลังการทดลอง	23	14.78	3.53			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัย ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม และนักเรียนทุกคนใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนจำนวน 5 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ทำการประเมินพฤติกรรมของนักเรียน 2 ครั้งคือ ครั้งที่ 1 เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แผนที่ 2 และครั้งที่ 2 เมื่อเสร็จสิ้นแผนที่ 5 และนำคะแนนที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์พฤติกรรมเรียนรายด้านและโดยรวม ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

พฤติกรรม	ผลการสังเกต					
	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2		
	\bar{X}	S	ระดับ	\bar{X}	S	ระดับ
1. บอกคำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง	3.16	0.66	พอใช้	3.76	0.78	ดี
2. จัดหมวดหมู่ของคำหรือประโยคที่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง	3.21	0.67	พอใช้	3.59	0.75	ดี
3. พุดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่ม	3.33	0.69	พอใช้	3.55	0.74	ดี
4. พุดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของชั้นเรียน	3.16	0.66	พอใช้	3.53	0.74	ดี
5. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้	3.39	0.71	พอใช้	3.73	0.78	ดี
รวม	3.25	0.67	พอใช้	3.63	0.74	ดี

จากตาราง 4 พบว่า ในการประเมินครั้งที่ 1 นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ย 3.25 และในการประเมินครั้งที่ 2 พฤติกรรมการเรียนโดยรวมทุกด้านพัฒนาเป็นระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.63 พฤติกรรมที่มีการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ การบอกคำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง ที่พัฒนาจากค่าเฉลี่ย 3.16 เป็นค่าเฉลี่ย 3.76 พฤติกรรมการจัดหมวดหมู่ของคำหรือประโยคที่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง พัฒนาจากค่าเฉลี่ย 3.21 เป็นค่าเฉลี่ย 3.59 พฤติกรรมการพุดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่ม พัฒนาจากค่าเฉลี่ย 3.33 เป็นค่าเฉลี่ย 3.55 พฤติกรรมการพุดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของชั้นเรียน พัฒนาจากค่าเฉลี่ย 3.16 เป็นค่าเฉลี่ย 3.53 และพฤติกรรมการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ พัฒนาจากค่าเฉลี่ย 3.39 เป็นค่าเฉลี่ย 3.73

3. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และข้อ 11 เป็นคำถามปลายเปิดให้

นักเรียนแสดงข้อคิดเห็นอื่นๆ นักเรียนทำแบบสอบถามหลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แล้ว
ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5 และตาราง 6

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายจากแบบสอบถามความคิดเห็น
ข้อ 1 – 10

ความคิดเห็นของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
	\bar{X}	S	
1. ข้าพเจ้านำความรู้เดิมมาใช้ในการสร้าง แผนภูมิความหมาย	4.04	0.37	ดี
2. ข้าพเจ้าสามารถสร้างแผนภูมิความหมายแบบ ต่างๆ จากเรื่องที่ได้	3.74	0.54	ดี
3. การอภิปรายร่วมกันในกลุ่มช่วยให้ข้าพเจ้าสร้าง แผนภูมิความหมายได้	3.96	0.56	ดี
4. ข้าพเจ้าสามารถเขียนใจความสำคัญและ รายละเอียดต่างๆ ของเรื่องที่ได้ลงในแผนภูมิ ความหมายได้	3.96	0.47	ดี
5. แผนภูมิความหมายช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ ของข้อความต่างๆ ในเรื่องที่ได้	4.22	0.80	ดี
6. การใช้แผนภูมิความหมายช่วยให้ข้าพเจ้าอ่าน เนื้อเรื่องได้เข้าใจง่ายขึ้น	4.22	0.85	ดี
7. การใช้แผนภูมิความหมายทำให้ข้าพเจ้าจำ เนื้อเรื่องได้ดีขึ้น	4.09	0.85	ดี
8. การเรียนการอ่านโดยใช้แผนภูมิความหมายเปิด โอกาสให้ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	4.39	0.72	ดี
9. การเรียนการอ่านโดยใช้แผนภูมิความหมายช่วย ให้ข้าพเจ้าสนุกสนานในการเรียน	4.04	0.82	ดี
10. ข้าพเจ้าจะนำแผนภูมิความหมายไปใช้ใน การเรียนวิชาอื่นๆ ได้	3.87	0.63	ดี
รวม	4.05	0.69	ดี

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับดี โดยความคิดเห็นของนักเรียนที่ว่า การเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.39 และความคิดเห็นของนักเรียนที่ว่า นักเรียนสามารถสร้างแผนภูมิความหมายแบบต่างๆ จากเรื่องที่อ่านได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.74

ข้อ 11 ข้อคิดเห็นอื่นๆ ของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนข้อคิดเห็นที่เป็นปลายเปิด ผู้วิจัยแยกประเด็นหลักและแจกแจงความถี่เป็นค่าร้อยละ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายจากแบบสอบถามความคิดเห็นข้อ 11

ข้อคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
1. กิจกรรมและบทอ่านน่าสนใจทำให้มีส่วนร่วมในการเรียน	7	30.43
2. แผนภูมิความหมายทำให้เข้าใจเนื้อหาดีขึ้น	5	21.74
3. ได้ความรู้จากสาระอื่นๆ และรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น	4	17.39
4. ได้ฝึกทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม	2	8.70
5. มีปัญหาในการทำแผนภูมิความหมายเนื่องจากไม่เข้าใจและไม่คุ้นเคย	3	13.04
6. ควรมีกิจกรรมการเรียนอื่นๆ นอกจากการใช้แผนภูมิความหมายเพียงอย่างเดียว	2	8.70
รวม	23	100.00

จากตาราง 6 พบว่า ข้อคิดเห็นของนักเรียนที่ว่า กิจกรรมและบทอ่านน่าสนใจทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมีค่าร้อยละสูงสุดคือ 30.43 อย่างไรก็ตามนักเรียนร้อยละ 8.70 มีข้อคิดเห็นว่า ควรมีกิจกรรมการเรียนอื่นๆ นอกจากการใช้แผนภูมิความหมายเพียงอย่างเดียว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาในครั้งนี้ สามารถสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 23 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม ใช้วิธีการจับสลากมา 1 ห้องเรียนจากจำนวนห้องเรียน 4 ห้องที่ได้รับการจัดแบบคละกัน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย จำนวน 5 แผนๆ ละ 3 คาบๆ ละ 50 นาที รวม 15 คาบ

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษ โดยการใช้แผนภูมิความหมาย จำนวน 11 ข้อ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษา

อังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาในครั้งนี้ เป็นไปตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
- 3.2 ปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่างถึงวิธีการและจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ การวัดผลและการประเมินผลการเรียน
- 3.3 ทำการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
- 3.4 ดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 5 แผนๆ ละ 3 คาบๆ ละ 50 นาที และประเมินพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 1 เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แผนที่ 2 และประเมินอีกครั้ง เมื่อเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้แผนที่ 5
- 3.5 ทำการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษชุดเดียวกับที่ใช้ในการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้
- 3.6 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย
- 3.7 ตรวจสอบและให้คะแนนการทำแบบทดสอบ นำคะแนนและผลที่ได้จากการประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนและแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ
- 3.8 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย
2. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย โดยใช้ t-test for dependent samples โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS
3. วิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
4. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย
5. หาค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลที่ได้จากการสรุปข้อคิดเห็นอื่นๆ ของนักเรียนที่แสดงไว้ในแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าการใช้แผนภูมิความหมาย เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา สามารถสรุปผลได้ว่าการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา โดยนักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลที่ได้จากการศึกษาการใช้แผนภูมิความหมาย เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษในครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เพราะการใช้แผนภูมิความหมายในการอ่านทำให้นักเรียนได้ใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานเชื่อมโยงและสัมพันธ์กับข้อมูลใหม่ที่ได้รับจากการอ่าน การใช้แผนภูมิความหมายในการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนในการให้นักเรียนต้องอภิปรายร่วมกันในหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวกับบทอ่าน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและได้ใช้กระบวนการคิดของตนในการดึงความรู้เดิมที่มีอยู่มาใช้ให้เป็นประโยชน์ สอดคล้องกับแนวคิดของ บาร์เลทท์ (วิสาข์ จิตวิวัฒน์. 2543 : 20 ; อ้างอิงจาก Bartlett. 1932) ที่ว่า ผู้เรียนจะได้ความรู้จากการนำความรู้เดิมไปรวมกับข้อมูลที่ได้รับจากการอ่าน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า นักเรียนเห็นด้วยว่า นักเรียนสามารถนำความรู้เดิมของตนมาช่วยในการสร้างแผนภูมิความหมาย และการอภิปรายร่วมกันในกลุ่มช่วยให้นักเรียนสร้างแผนภูมิความหมายได้ มีค่าเฉลี่ย 4.04 และ 3.96 อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิ่งเพชร ป้องแก้ว (2545 : 61) ที่ได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการฝึกกระบวนการเรียนรู้แบบอภิปัญญา โดยการใช้ผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับการสอนตามคู่มือครู และพบว่า ถ้านักเรียนนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมของตนมาใช้ในการอภิปรายจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และยังช่วยให้อ่านเนื้อเรื่องได้ง่ายและถูกต้องขึ้น ทำให้เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ได้อย่างรวดเร็ว และยังสอดคล้องกับแนวคิดของคาร์เรล, ฟารีริส และ ลิเบอร์โต (Carrell, Pharis & Liberto. 1989 : 651) ที่ระบุว่า/การใช้แผนภูมิความหมายในการจัดการเรียนรู้ เป็นการช่วยตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน และเป็นการเตรียมให้นักเรียนมีความพร้อมในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ความคิดนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น

รัตเดิล และ รัตเดิล (Ruddell & Ruddell. 1995 : 52-60) กับรุทเชิล และ คูเตอร์ จูเนียร์ (Reutzel & Cooter Jr. 1996 : 201) ที่สรุปได้ว่า ประสบการณ์เดิมจะเปลี่ยนไปตามความรู้ใหม่ที่ผู้เรียนนำไปประยุกต์รวมกับสิ่งที่ตนเรียนรู้อยู่แล้วทำให้ผู้เรียนมีความรู้มากขึ้น ดังนั้นการใช้แผนภูมิความหมายซึ่งทำให้สามารถนำความรู้เดิมของตนมาใช้เป็นประโยชน์ จึงช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ

2. การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษมากขึ้น เนื่องจากแผนภูมิความหมายช่วยให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้างข้อความหรือโครงสร้างข้อเขียน (Text Structure) ของเรื่องที่อ่านเพราะ สามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อความต่างๆ ในบทอ่านจนเชื่อมโยงใจความสำคัญกับรายละเอียดในเรื่องได้ และผู้อ่านจะจับใจความสำคัญตลอดจนรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้ ถ้าเข้าใจโครงสร้างของข้อความที่ผู้แต่งใช้เรียบเรียงความคิดของตนเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของข้อความต่างๆ ในงานเขียนนั้นๆ ทำให้สามารถเชื่อมโยงความคิดรวบยอดหลักและรองของเรื่อง จนกระทั่งเข้าใจความคิดรวบยอดทั้งหมด (Gunning. 1992 : 228 ; Taylor. 1992 : 221 ; วิสาข์ จัติวัตร. 2543 : 133) และสอดคล้องกับผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่เห็นว่า การใช้แผนภูมิความหมายช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของข้อความต่างๆ ในเรื่องที่อ่านได้และช่วยให้อ่านเรื่องได้เข้าใจง่ายขึ้นอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.22 ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนักการศึกษาหลายท่านที่ว่า การใช้แผนภูมิความหมายช่วยให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์ของข้อความที่อ่านและจัดรวบรวมรายละเอียดต่างๆ เข้าเป็นกลุ่มตามหัวข้อหรือประเภทได้ และยังช่วยให้สรุปใจความสำคัญได้ง่ายขึ้น (Morris & Dore. 1984 : 48 ; Alvermann. 1986 : 210-211 ; Davis & McPherson. 1989 : 232-239 ; Schmid & Telaro. 1990 : 77-78 ; Saowalak Rattanavich. 1992 : 48) และผลการวิจัยของ ซินาตรา, สตาห์ล-เกเมค และ เบอร์ก (Sinatra, Stahl-Gemake & Berg. 1984 : 22-28) ที่พบว่า การใช้แผนภูมิความหมายเพื่อเชื่อมโยงความคิดรวบยอดหลักและความคิดรวบยอดรอง สามารถใช้ได้ดีกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดทั้งหมดของเรื่องได้ และผลการวิจัยของ อรรถนพาวณี เทียนเพิ่มพูล เรื่อง การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนภูมิความหมายกับการสอนอ่านตามปกติ (2541 : 85) ที่พบว่า การใช้แผนภูมิความหมายทำให้นักเรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาในเนื้อเรื่องที่อ่านได้ชัดเจน เพราะนักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดและวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลในการแยกแยะใจความสำคัญออกจากใจความย่อยๆ และจัดรายละเอียดเป็นประเภทตามความสัมพันธ์

3. การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน เพราะนักเรียนมีโอกาใช้กระบวนการคิดต่างๆ ในการอ่านเพื่อให้เข้าใจเรื่อง เนื่องจากขั้นตอนต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้การอ่านโดยการใช้แผนภูมิ

ความหมายเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การตีความ การจับใจความ การตรวจสอบความคิดเห็นของตน การแสดงความคิดเห็นของตน การรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ซึ่งเป็นผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน นักเรียนรู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นตามประสบการณ์ของตน อีกทั้งขั้นตอนการอภิปรายในกลุ่ม เพื่อระบุข้อมูลในการจัดทำแผนภูมิความหมายของกลุ่มและของชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดในการวิเคราะห์ เพื่อจัดกลุ่มข้อมูลให้อยู่ในรูปแผนภูมิความหมาย ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่ายขึ้นดังผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่นักเรียนเห็นด้วยว่า การใช้แผนภูมิความหมายช่วยให้อ่านเนื้อเรื่องได้เข้าใจมีค่าเฉลี่ย 4.22 ซึ่งอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรเพ็ญ พุ่มสะอาด (2543 : 66-67) และ กิ่งเพชร ป้องแก้ว (2545 : 62) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้การอ่านโดยการใช้แผนภูมิความหมาย ทำให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดและกระบวนการเรียนรู้แบบอภิปราย ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอิสระภาพในการเรียนรู้ รู้จักการประเมินตนเองและแก้ไขร่วมกับเพื่อนและครู ทำให้สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของตนได้

4. การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีขึ้น เนื่องจากการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเป็นการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การนำกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน รู้จักการยอมรับความคิดเห็นและเหตุผลของผู้อื่น มีการเรียนรู้ซึ่งเกิดจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมการเรียน ดังจะเห็นได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนที่พบว่า นักเรียนบอกคำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง การจัดหมวดหมู่ของคำหรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง การเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่มและชั้นเรียน รวมทั้งการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งผลโดยรวมครั้งแรกพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนในระดับพอใช้ มีค่าเฉลี่ย 3.25 และครั้งที่ 2 พัฒนาเป็นระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.63 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนเพราะ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้มีการให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม มีกิจกรรมให้นักเรียนฝึกใช้กระบวนการคิด มีโอกาสอภิปรายโดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในทุกขั้นตอนของการทำกิจกรรม ช่วยให้นักเรียนมีวิธีคิดอย่างมีวิจารณญาณ เกิดทักษะทางปัญญาเพราะ นักเรียนได้รับการฝึกกระบวนการคิด รู้จักการเรียบเรียงจัดลำดับข้อมูลและนำเสนอข้อมูลเป็นระบบได้ นักเรียนได้พัฒนานิสัยในการเรียนจากการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อฝึกการเรียนรู้ และรู้จักการแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบและรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรทิพย์ ดันติเวสส์ (2540 : 37) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยการฝึกสร้าง Semantic Mapping มีแรงจูงใจในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแปล เนื่องจากมีกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม มีกิจกรรมที่

นักเรียนฝึกใช้ความคิด ดังนั้นนักเรียนจึงมีความกระตือรือร้น สนใจหาคำตอบ ทำให้บรรยากาศในการเรียนมีชีวิตชีวา ไม่น่าเบื่อ นักเรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และทำให้นักเรียนมีโอกาสได้พัฒนาทักษะทางภาษาครบทั้งสี่ทักษะ

นอกจากนี้ กิจกรรมในการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายยังส่งเสริมให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังเห็นได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายอยู่ในระดับดีทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.39 ได้แก่ความคิดเห็นว่าการใช้แผนภูมิความหมายเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้นักเรียนร้อยละ 30.43 ยังแสดงความเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมและบทอ่านที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียนจึงทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน มีความสุขและความตั้งใจ มีความเข้าใจ ความเชื่อมั่นทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระวรรณ พุนดี (2544 : 114) ที่เปรียบเทียบการสอนอ่านด้วยวิธีสอนแบบใช้แผนภูมิความหมายกับการสอนตามคู่มือครู ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการจำของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จังหวัดนครปฐม ที่พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นที่ดีต่อการสอนอ่านโดยวิธีสอนแบบใช้แผนภูมิความหมายเพราะ นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน และการสอนเป็นระบบขั้นตอนทำให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและร่วมมือทำงาน ได้ใช้ความคิดของตนเองอย่างอิสระ มีโอกาสใช้ความรู้เดิมในวิชาอื่นๆ มาใช้กับภาษาอังกฤษซึ่งเป็นการบูรณาการความรู้หลายวิชาเข้าด้วยกัน

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา สูงขึ้นหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัยหลายท่านที่ได้ทำการศึกษาการใช้แผนภูมิความหมายเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ เช่น พรทิพย์ ดันติเวสส์ (2540) อรรณพานิ เทียนเพิ่มพูล (2541) ทวีชัย มงคลเคหา (2542 : 95-96) นงนาด ซูซ่า (2543) และวีระวรรณ พุนดี (2544) ที่สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านมากกว่าการจัดการเรียนรู้การอ่านแบบปกติ การแปล และการสอนตามคู่มือครู นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความคงทนในการจำและยังเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการจัดการเรียนรู้

1.1 ในการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายนั้น ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญคือ การอภิปรายร่วมกันของผู้เรียน ผู้สอนควรสอนรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในการอภิปราย เพื่อเตรียมให้นักเรียนมีความพร้อมในการใช้ภาษาที่ถูกต้องในเวลาอภิปราย

1.2 ในช่วงแรกของการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายนั้น นักเรียนอาจมีปัญหาในการทำแผนภูมิความหมาย เนื่องจากยังไม่เข้าใจและไม่คุ้นเคยกับการสร้างแผนภูมิความหมาย ดังนั้นผู้สอนจึงควรมีการนำเสนอท่อนที่มีโครงสร้างข้อความที่ชัดเจน และง่ายต่อการทำแผนภูมิความหมายในแต่ละแบบ และชี้แนะการทำแผนภูมิความหมายแต่ละแบบให้ผู้เรียน เพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยกับแผนภูมิความหมายแบบต่างๆ

1.3 ผู้สอนควรคำนึงว่า การจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมายเพียงอย่างเดียว อาจทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ดังนั้นผู้สอนจึงควรใช้เทคนิคการสอนอื่นๆ ประกอบ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้น่าสนใจและท้าทายผู้เรียนยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความยากง่ายของการสร้างแผนภูมิความหมายแต่ละแบบ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้สอนตัดสินใจเลือกใช้แผนภูมิความหมายให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตน

2.2 ควรทำการวิจัยการใช้แผนภูมิความหมาย เพื่อพัฒนาทักษะฟังและเขียนภาษาอังกฤษ

2.3 ควรทำการวิจัยการใช้แผนภูมิความหมายในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- (2545). สารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กิ่งเพชร ป้องแก้ว. (2545). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการฝึกกระบวนการเรียนรู้แบบอภิปัญญา โดยการใช้ผังโยงความสัมพันธ์ความหมายกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทวีชัย มงคลเคหา. (2542). การใช้กลวิธีการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (ภาษาอังกฤษ). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- นงนาถ ชูขำ. (2543). การใช้เทคนิคแผนภูมิความหมายเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน. สารนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยวรรณ ศิริรัตน์. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบโครงสร้างระดับยอดด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC กับ การสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรทิพย์ ดันติเวสส์. (2540). ผลของ Semantic Mapping ต่อความเข้าใจ Expository Text ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (การสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พรเพ็ญ พุ่มสะอาด. (2543). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียน เจตคติต่อการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยเทคนิคการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย

- (*Semantic Mapping*) กับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- โรงเรียนพุทธจักรวิทยา. (2545). *รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2545*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนพุทธจักรวิทยา.
- วิสาข์ จิตวัตร. (2543). *การสอนอ่านภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีระวรรณ พุนดี. (2544). *การเปรียบเทียบการสอนอ่านด้วยวิธีสอนแบบใช้แผนภูมิความหมายกับการสอนตามคู่มือครูที่มีผลสัมฤทธิ์ต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการจำของ นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.*
- สมุทร เข็นเขาวนิช. (2542). *เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลำอาจ หิรัญบุรณะ. (2542). *การทดสอบและการประเมินผลทางภาษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจิตรา เวทยาวงศ์. (2545). *การศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดประกอบกับการจัดกิจกรรมแบบ STAD กับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณี เวทไชสง. (2544). *การพัฒนาความสามารถและแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เอกสารจริง*. สารนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. (2536). *การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเล่ม 3*. กรุงเทพฯ: ประยูรวงศ์พิมพ์กิจ.
- อมรรัตน์ วิสวแสงสุข. (2543). *การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเขียนย่อความบทอ่านภาษาอังกฤษสอนโดยกระบวนการแผนภูมิความหมาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*

ที่มีความสามารถต่างกัน โรงเรียนโพธิสารพิทยากร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). นครปฐม:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

อรรณพานิ เทียนเพิ่มพูล. (2541). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิค
การสร้างแผนภูมิความหมายกับการสอนอ่านตามปกติ. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหา
บัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

อัจฉรา วงศ์โสธร. (2543). การพัฒนาข้อทดสอบภาษาอังกฤษให้เป็นมาตรฐาน. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- (2544). การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำไพ ลัดนานุสรณ์. (2545). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถทางการ
เขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ผังมโนทัศน์
กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

Alvermann, D. A. (1986). *Graphic Organizers : Cueing Devices for Comprehending and
Remembering Main Ideas.* in *Teaching Main Idea Comprehension.* Bauman, J. F.
(editor). pp. 210-217. Delaware: International Reading Association.

Carrell, P. A.; Pharis, B. G.; & Liberto, J. C. (1989, December). *Metacognitive Strategy
Training for ESL Reading.* TESOL Quarterly. 23(4) : 647-677.

Celce-Murcia, M.; & Olshtain, E. (2000). *Discourse and Context in Language Teaching.*
New York: Cambridge University Press.

Coleman, L. C. (1995, November). *The Effects of Semantic Mapping on Reading
Comprehension Level of Third-Grade Students in the Mississippi Delta.* Dissertation
Abstracts International. 56(5) : 1641.

Davis, Z. T.; & McPherson, M. D. (1989, December). *Story Map Instruction : A Road Map
for Reading Comprehension.* The Reading Teacher. 43(3) : 232-239.

Day, R. R.; & Bamford, J. (1998). *Extensive Reading in the Second Language Classroom.*
New York: Cambridge University Press.

Defina, A. A. (1999, December). *The Effects of Semantic Mapping on the Reading
Comprehension of Collage Students.* Dissertation Abstracts International 60(40) :
1963.

- Freedman, G.; & Reynolds, E. G. (1980, March). "Enriching Basal Reader Lessons with Semantic Webbing," *The Reading Teacher*. 33(6) : 667-684.
- Galloway, J. S. (1984, Mach). A Comparison of the Effectiveness of Two Reading Style Techniques : The SQ3R and the HM Study Skills Program Level 1 Mapping Technique. *Dissertation Abstracts International* 44(9) : 2722-A.
- Gunning, T. G. (1992). *Creating Reading Instruction for All Children*. Boston: Allyn and Bacon.
- Harris, L. A.; & Smith, C. B. (1980). *Reading Instruction Diagnostic Teaching in the Classroom*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Heimlich, J. E.; & Pittelman, S. D. (1986). *Semantic Mapping : Classroom Application*. Delaware: International Reading Association.
- Horowitz, R. (1985, February). "Text Pattern Part 1," *Journal of Reading*. 28(1) : 448-454.
- Johnson, M. R. (1988, August). Effects of a Cloze Story Map Strategy on Reading Comprehension. *Dissertation Abstracts International* 49(2) : 198-A.
- Lapp, D.; & Flood, J. (1986). *Teaching Students to Read*. New York: Macmillan.
- Meyer, B. J. F.; & Freedle, R. O. (1984, Spring). "The Effect of Different Discourse Type on Recall," *American Educational Research Journal*. 21(1) : 121-123.
- Morris, A.; & Dore, S. N. (1984). *Learning to Learn from Text*. Singapore: Addison-Wesley.
- Nuttall, C. (1982). *Teaching Reading Skill in a Foreign Language*. Oxford: Heinemann.
- Peterson, N. R. (1991, November). Effectiveness of Semantic Mapping as an Instructional Technique in English for Mainstreamed Learning Disabled Ninth Graders. *Dissertation Abstracts International*. 52(5) : 1711-A.
- Reutzel, D. R. (1985, January). "Story Maps Improve Comprehension," *The Reading Teacher*. 38(4) : 400-404.
- Reutzel, D. R.; & Cooter Jr, R. B. (1996). *Teaching Children to Read: from Basals to Books*. 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Richard, J. C.; & Gipe, J. P. (1995, May). "What is the Structure ? A Game to Help Middle School Students Recognize Common Writing Pattern," *Journal of Reading*. 38(8) : 667-668.
- Rubin, D. (1993). *A Practical Approach to Teaching Reading*. 2nd ed. Massachusettes: Allyn and Bacon.
- Ruddell, R. B.; & Ruddell, M. R. (1995). *Teaching Children to Read and Write! Becoming an Influential Teacher*. Boston: Allyn and Bacon.

- Ryder, R. J.; & Graves, M. F. (1998). *Reading and Learning in Content Areas*. 2nd ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Samuels, S. J.; Schemer, N.; & Remking, D. (1992). *Reading Fluency : techniques for Making Decoding Automatic*. in *What Research Has to Say about Reading Instruction*. Samuels, S. R.; & Farstrup, A. E. (editors). pp. 124-142. 2nd ed. Delaware: International Reading Association.
- Saowalak Rattanavich. (1992). *Teaching All the Children to Read : The Concentrated Language Encounter Approach*. London: Open University.
- Schmidt, M. B. (1986, October). "The Shape of Content : Four Semantic Map Structures for Expository Paragraphs," *The Reading Teacher*. 40(1) : 113-117.
- Schmid, R. F.; & Telaro, G. (1990, November/December). "Concept Mapping as an Instructional Strategies for High School Biology," *The Journal of Education Research*. 84(2) : 78-84.
- Sinatra, R. C.; Stahl-Gemake, J.; & Berg, D. N. (1984, October). "Improving Reading Comprehension of Disabled Readers through Semantic Mapping," *The Reading Teacher*. 38(1) : 22-28.
- Sinatra, R. C.; Stahl-Gemake, J.; & Morgan, N. W. (1986, October). "Using Semantic Mapping after Reading to Organize and Write original Discourse.," *Journal of Reading*. 30(1) : 4-12.
- Suranee Kaewklom. (1999). *Reading Skill Development*. Ubonratchathani: Department of Foreign Languages, Rajabhat Institute Ubonratchathani.
- Taylor, B. M. (1992). *Text Structure Comprehension and Recall*. in *What Research Has to Say about Reading Instruction*. Samuels, S. J.; & Farstrup, A. E. (editors). pp. 221-233. 2nd ed. Delaware: International Reading Association.
- Urquart, S.; & Weir, C. (1998). *Reading in a Second Language : Process, Product and Practice*. New York: Addison Wesley Longman.
- Widdowson, H. G. (1979). *Explorations in Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- William, E. (1994). *Reading in the Language Classroom*. London: Macmillan.

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ : เวลาว่างและวันหยุด

แผนการเรียนรู้เรื่อง : Where to Go on Children's Day

ระยะเวลา 150 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่าน เป็นทักษะทางภาษาที่นำไปสู่การตีความ วิเคราะห์ข้อความจากข้อมูล ข่าวสาร และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านและสรุปรายละเอียดจากข้อความที่อ่านได้

2.1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านข้อความที่เป็นข้อมูลการจัดกิจกรรมงานวันเด็กของหน่วยงานต่างๆ แล้วสามารถสรุปรายละเอียดของกิจกรรมที่แต่ละหน่วยงานจัดขึ้นได้ มาตรฐาน ต 1.1(4)

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกความหมายและจำแนกประเภทของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมงานวันเด็กได้

2.2.2 สร้างแผนภูมิความหมายที่บรรยายหรือแสดงรายละเอียดและองค์ประกอบต่างๆ ของเรื่องที่อ่านได้

2.2.3 ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อหาสาระ

บทอ่าน เรื่อง Where to Go on Children's Day / Praying Mantids

คำศัพท์ Thai classical dances , puppet shows , quizzes contest , exhibitions , interview

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2. นักเรียนดูรูปภาพกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในงานวันเด็ก และถามนักเรียนว่า กิจกรรมเหล่านี้จัดขึ้นเนื่องในโอกาสใด

3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้การอ่าน เรื่อง Where to Go on Children's Day เพื่อสรุป รายละเอียดของงานวันเด็ก
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ที่มีการจัดขึ้นในงาน วันเด็ก และจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์
5. นักเรียนดูโครงร่างของแผนภูมิความหมายแบบบรรยาย โดยครูระบุลักษณะสำคัญของ แผนภูมิความหมายแบบบรรยาย
6. ครูแจกใบงานแผนภูมิความหมายที่ระบุสถานที่จัดกิจกรรมงานวันเด็ก และให้นักเรียน แต่ละกลุ่มเติมรายละเอียดจากความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มเปรียบเทียบแผนภูมิความหมายของกลุ่มตนกับกลุ่มอื่นๆ

ขั้นการอ่าน (While-reading)

8. นักเรียนอ่านเรื่อง Where to Go on Children's Day
9. นักเรียนแต่ละกลุ่มปรับข้อมูลในแผนภูมิความหมายของกลุ่มให้ตรงกับข้อมูลที่ได้จากการอ่านเนื้อเรื่อง Where to Go on Children's Day

ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading)

10. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนภูมิความหมายของกลุ่ม และร่วมกันอภิปรายเพื่อทำ แผนภูมิความหมายของชั้นเรียน
11. นักเรียนเติมข้อความในใบงาน Where to go ? What to do ?
12. นักเรียนทั้งชั้นอภิปรายเพื่อทำใบโฆษณาการจัดกิจกรรมงานวันเด็กของโรงเรียน
13. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง Praying Mantids และจัดทำแผนภูมิความหมายเพื่อ บรรยายรายละเอียดของข้อมูลในเรื่อง
14. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนภูมิความหมายของกลุ่มตนเอง
15. นักเรียนทั้งชั้นอภิปรายและระดมความคิด เพื่อปรับข้อมูลของแต่ละกลุ่มให้เป็น แผนภูมิความหมายของชั้นเรียน

5. การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม และประเมินนักเรียนตามเกณฑ์ของการสังเกตพฤติกรรม
2. ประเมินผลจากการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่มและของชั้นเรียน
3. ประเมินผลจากการตอบคำถามในใบงาน เพื่อทดสอบความเข้าใจ

6. สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในงานวันเด็ก
2. เนื้อเรื่อง Where to Go on Children's Day และ Praying Mantids
3. แผนภูมิความหมายแบบบรรยาย
4. ใบงาน

7. บันทึกผลหลังการสอน

1. ผลการเรียนรู้
2. ปัญหาและอุปสรรค
3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

8. ความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น สังคมศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี

WHERE TO GO ON CHILDREN'S DAY

Thai children in and around Bangkok will have a good time on Children's Day because a lot of activities will be organized for them.

At the Bangkok Planetarium and Museum of Science on Sukhumvit Road, there will be exhibitions, concerts and films, quizzes and contests from 8 a.m. to 5 p.m. A special film on "Stars on the Night of Children's Day" will also be shown at 4.00 p.m. at the Bangkok Planetarium.

The National Museum, which is near Sanam Luang, will organize a variety of contests for children from 9.30 a.m. to 4 p.m. The children can show their talent in painting contest or participate in quizzes on various subjects.

Children who go to the National Library on Samsen Road are sure to enjoy themselves because there will be a puppet show. In the afternoon, there will be an interviews with young sports stars and young writers.

Children can enjoy Thai classical dances and concerts at Sanam Sua Pah, which is near the Dusit Zoo. Here, there will be singing contests, quizzes, and games for children from 8.30 a.m. to 4.30 p.m.

Children who love flying should go to Don Muang Airport. Children who visit the exhibition of aeroplanes will receive a special booklet called "How to learn to fly".

(That's Correct 1)

PRAYING MANTIDS

Praying Mantids are a type of insect. They live in many parts of the world, including the rainforests of South America and the deserts of Africa. They eat small insects and spiders but some big mantids eat small frogs and birds. Some mantids eat other mantids. They start with the head first so that they cannot get away.

Mantids come in many different colours. Some of them are very beautiful. The flower mantids from Africa look like flowers. Insects land on them to get food but, instead, the mantids eat them ! Mantids live for about five to seven years.

PRAYING MANTIDS

Praying Mantids are a type of insect. They live in many parts of the world, including the rainforests of South America and the deserts of Africa. They eat small insects and spiders but some big mantids eat small frogs and birds. Some mantids eat other mantids. They start with the head first so that they cannot get away.

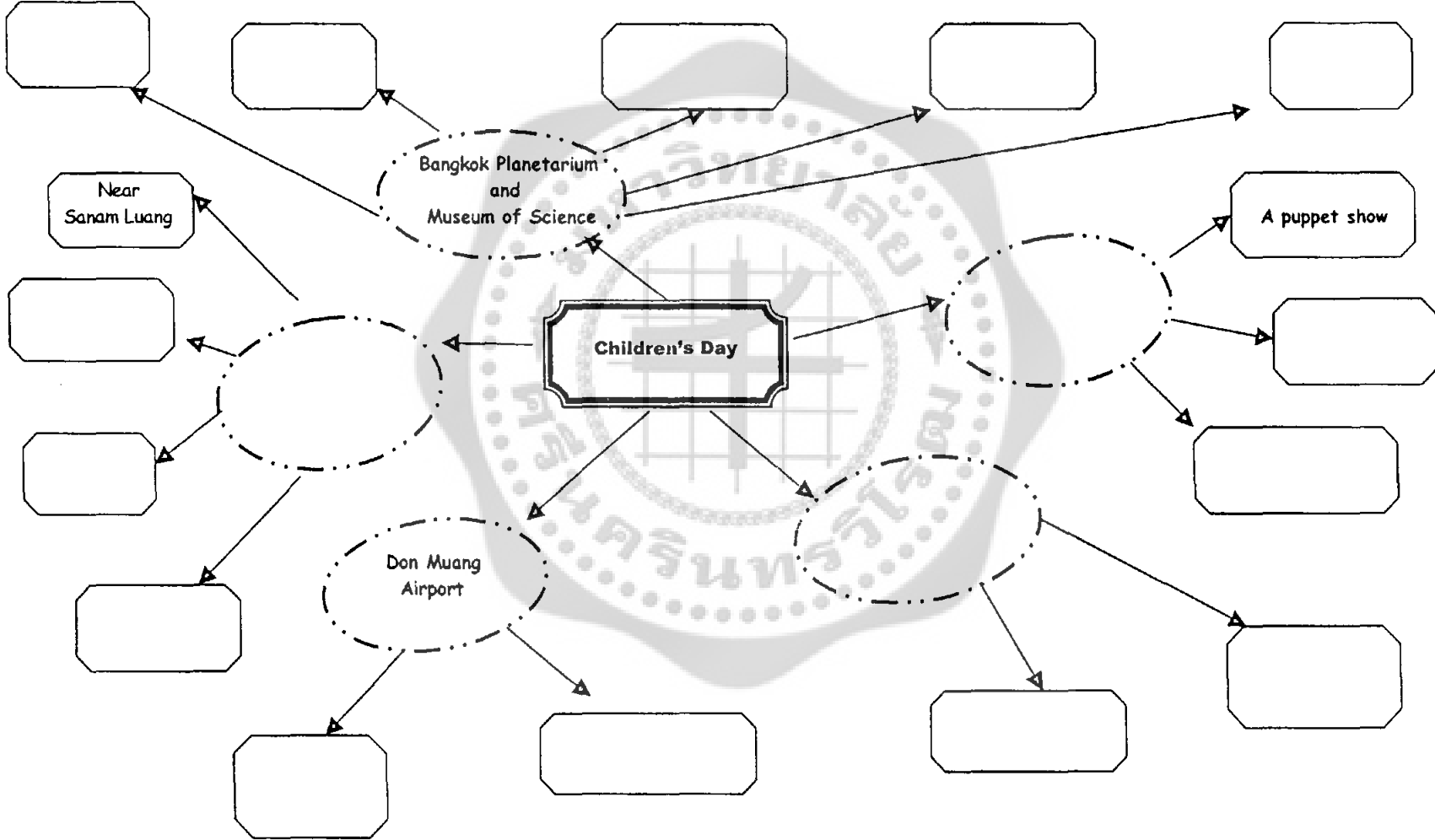
Mantids come in many different colours. Some of them are very beautiful. The flower mantids from Africa look like flowers. Insects land on them to get food but, instead, the mantids eat them ! Mantids live for about five to seven years.

ใบงานนักเรียน

Members' Names

Group _____
1. _____
2. _____
3. _____

Class _____
4. _____
5. _____
6. _____

ใบงานนักเรียน

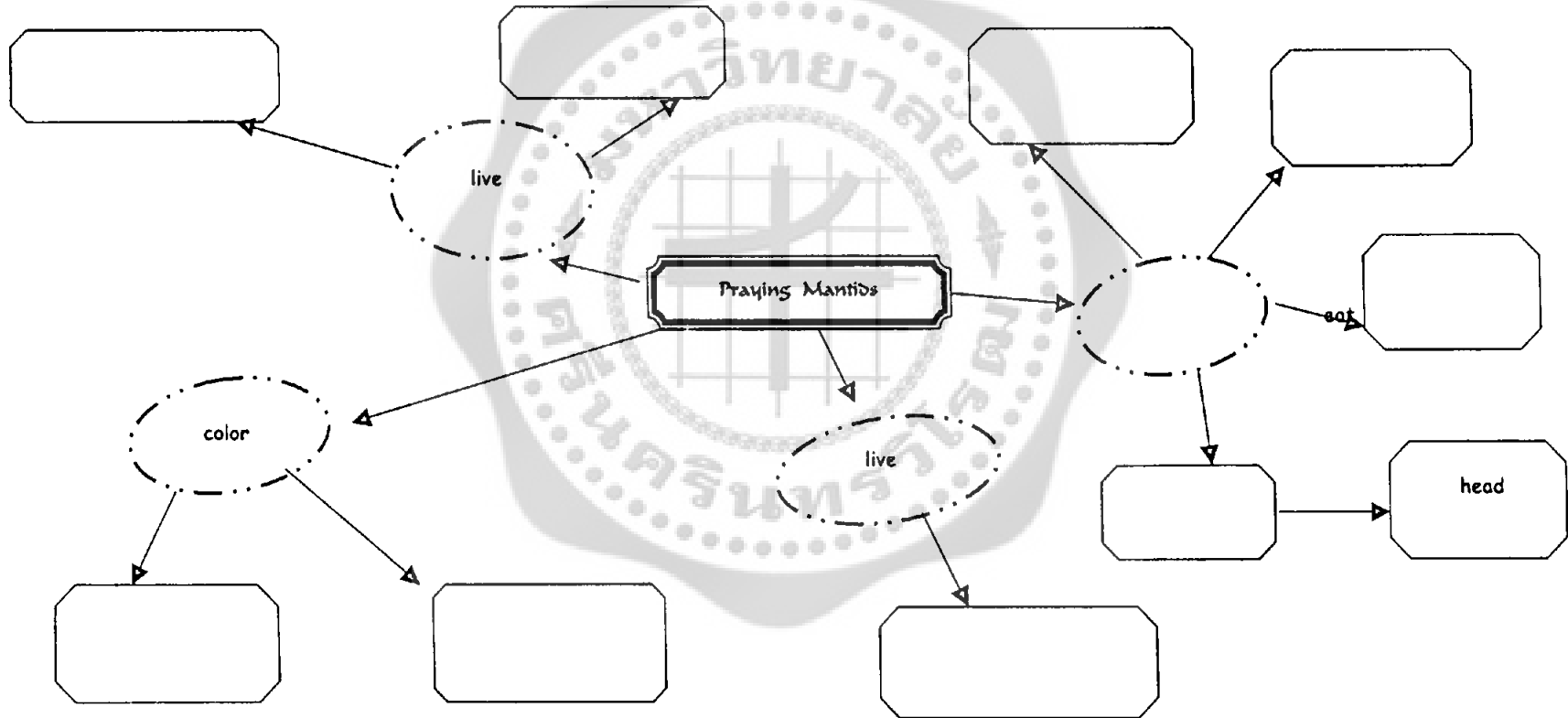
Members' Names

Group _____

1. _____
2. _____
3. _____

Class _____

4. _____
5. _____
6. _____

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ : อาหารและเครื่องดื่ม

แผนการเรียนรู้เรื่อง : Meals in Britain

ระยะเวลา 150 นาที

1. สาระสำคัญ

การอ่าน เป็นทักษะสำคัญที่เป็นพื้นฐานการนำไปสู่การสรุปความและการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ต่อไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านและสรุปข้อมูลจากเรื่องที่อ่านได้

2.1 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

อ่านเรื่องเกี่ยวกับอาหารได้เข้าใจ สรุปข้อมูลและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
มาตรฐาน ด 1.1(3)

2.2 จุดประสงค์นำทาง

2.2.1 บอกความหมายและจำแนกประเภทของคำศัพท์เกี่ยวกับอาหารได้

2.2.2 สร้างแผนภูมิความหมาย เพื่อสรุปใจความสำคัญและรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

2.2.3 ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

3. เนื้อหาสาระ

บทอ่าน เรื่อง Meals in Britain / An Amusement Park

คำศัพท์ Categories of food , marmalade , take-away

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading)

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 6 คน
2. นักเรียนดูรูปภาพที่มีอาหารหลากชนิดกัน 10 วินาที แล้วให้แต่ละกลุ่มเขียนชื่ออาหารที่จำได้
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการอ่าน และการสรุปข้อมูลจากเรื่องของมีอาหารต่างๆ ในสหราชอาณาจักร

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดหมวดหมู่คำศัพท์ของกลุ่มตนเอง และนำเสนอพร้อมให้เหตุผลประกอบการจัดกลุ่มคำศัพท์
5. ครูนำเสนอคำศัพท์สำคัญที่นักเรียนยังไม่ได้ระบุ
6. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้การอ่าน เรื่อง Meals in Britain เพื่อสรุปข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ของเรื่องที่อ่านได้
7. ครูนำเสนอโครงร่างของแผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท พร้อมทั้งระบุลักษณะสำคัญของแผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท
8. ครูแจกใบงานแผนภูมิความหมายของเรื่อง Meals in Britain และให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคาดเดาข้อมูลที่ควรเติมลงในแผนภูมิ
9. นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานสิ่งที่คาดเดา พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

ขั้นการอ่าน (While-reading)

10. นักเรียนอ่านเรื่อง Meals in Britain
11. นักเรียนแต่ละกลุ่มปรับและเพิ่มเติมข้อมูลในแผนภูมิความหมายของกลุ่มให้ตรงกับข้อมูลที่ได้จากการอ่านเนื้อเรื่อง Meals in Britain

ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading)

12. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนภูมิความหมายของกลุ่ม พร้อมทั้งเหตุผลประกอบ
13. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเพื่อทำแผนภูมิความหมายของชั้นเรียน
14. นักเรียนตอบคำถามจากใบงาน เพื่อทดสอบความเข้าใจ
15. นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านเรื่อง An Amusement Park
16. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำแผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภทจากข้อมูลของเนื้อเรื่องที่อ่าน
17. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนภูมิความหมายของกลุ่มตนเอง
18. นักเรียนทั้งชั้นอภิปรายและระดมความคิด เพื่อปรับข้อมูลของแต่ละกลุ่มให้เป็นแผนภูมิความหมายของชั้นเรียน

5. การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรม และประเมินนักเรียนตามเกณฑ์ของการสังเกตพฤติกรรม
2. ประเมินผลจากการตอบคำถามในใบงาน เพื่อทดสอบความเข้าใจ
3. ประเมินผลจากการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่มและของชั้นเรียน

6. สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพอาหารชนิดต่างๆ
2. เนื้อเรื่อง Meals in Britain และ An Amusement Park
3. แผนภูมิความหมายแบบจำแนกประเภท
4. ใบงาน

7. บันทึกผลหลังการสอน

1. ผลการเรียนรู้
2. ปัญหาและอุปสรรค
3. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

8. ความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น สังคมศึกษา

Meals in Britain

A traditional English breakfast is a very big meal - sausages, bacon, eggs, tomatoes, mushrooms.....But nowadays many people just have cereal with milk and sugar, or toast with marmalade, jam, or honey. Marmalade and jam are not the same ! Marmalade is made from oranges and jam is made from other fruit. The traditional breakfast drink is tea, which people have with cold milk. Some people have coffee, often instant coffee, which is made with just hot water. Many visitors to Britain find this coffee disgusting !

For many people lunch is a quick meal. In cities there are a lot of sandwich bars, where office workers can choose the kind of bread they want - brown, white, or a roll - and then all sorts of salad and meat or fish to go in the sandwich. Pubs often serve good, cheap food, both hot and cold. School - children can have a hot meal at school, but many just take a snack from home - a sandwich, a drink, some fruit, and perhaps some crisps.

Tea means two things. It is a drink and a meal ! Some people have afternoon tea, with sandwiches, cakes, and, of course, a cup of tea. Cream teas are popular. You have scones (a kind of cake) with cream and jam.

The evening meal is the main meal of the day for many people. They usually have it quite early, between 6.00 and 8.00, and often the whole family eats together.

On Sundays many families have a traditional lunch. They have roast meat, either beef, lamb, chicken, or pork, with potatoes, vegetables, and gravy. Gravy is a sauce made from the meat juices.

The British like food from other countries, too, especially Italian, French, Chinese, and Indian. People often get take - away meals - you buy the food at the restaurant and then bring it home to eat. Eating in Britain is quite international !

(Headway Elementary)

An Amusement Park

Thailand's newest amusement park, Holiday World, at Ko Samet, 20-minute ride from Rayong, has the most exciting activities for you, your family and friends to enjoy. Here are some of the things waiting for you.

❖ **The Double Rider** - you can go sliding through the open or closed tunnel, 90 metres long, which takes you to a clear, cool swimming pool.

❖ **The Skyhigh** - these two 50 metre long slides go down into the water from an exciting height above. They make you feel as if you were flying into the water.

❖ **The Doughnut River** - you can float along the river in a giant doughnut for a cool and lazy day.

❖ **The Roller Coaster** - the fastest and the most exciting car on the rails takes you way up in the air, around, and back down again.

❖ **The Junior Pool** - a clear, blue pool, not very deep, with a small slide. Great for young children.

❖ **The Haunted House** - this is the ghosts' meeting place. You can meet all kinds of ghosts here, for all kinds of excitement. Don't go away before you meet them all. And don't go alone!

❖ **The Bird Ride** - take a ride in a cable car from one island to another, 200 feet above the sea. Below you is the blue ocean. Above are white clouds and sea-birds. You can almost touch the sky!

❖ **The Underworld** - a large boat takes you to the underwater world. Be ready to meet with beautiful fish, underwater plants, marine animals and much more.

❖ **The Space Round** - a flying saucer swings you up in the air, round and round. It's great if you love flying.

Come to Holiday World, the world of fun, for a great day with family and friends. We are open from 10 a.m. till 6 p.m.

Adults love it. And children just burst with excitement!

ใบงานนักเรียน

Name _____ Class _____ No. _____

Meals in Britain

Directions : Read each sentence and put a tick (✓) if it is *TRUE* and a cross (✗) if it is *FALSE*.

Before	Sentences	After
	1. Many British people have a big breakfast.	
	2. People often have cereal or toast for breakfast.	
	3. Marmalade is not different from jam.	
	4. Pubs are good places to go for lunch.	
	5. British people eat dinner late in the evening.	
	6. Sunday lunch is a special meal.	
	7. When you get a take-away meal, you eat it at home.	

✗

ใบงานนักเรียน

Name _____ Class _____ No. _____

Meals in Britain

Directions : Read each sentence and put a tick (✓) if it is *TRUE* and a cross (✗) if it is *FALSE*.

Before	Sentences	After
	1. Many British people have a big breakfast.	
	2. People often have cereal or toast for breakfast.	
	3. Marmalade is not different from jam.	
	4. Pubs are good places to go for lunch.	
	5. British people eat dinner late in the evening.	
	6. Sunday lunch is a special meal.	
	7. When you get a take-away meal, you eat it at home.	

ใบงานนักเรียน

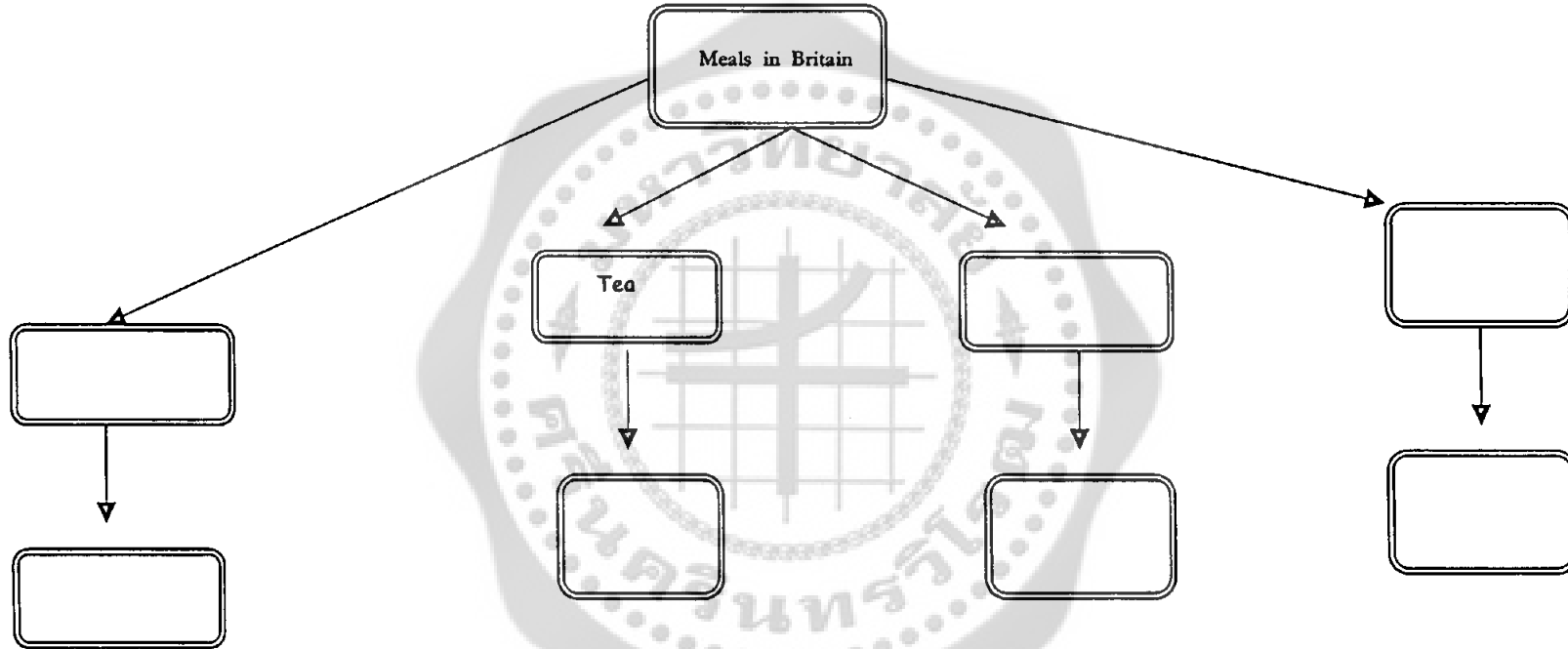
Group _____

Class _____

Members' Names

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

- 4. _____
- 5. _____
- 6. _____

ใบงานนักเรียน

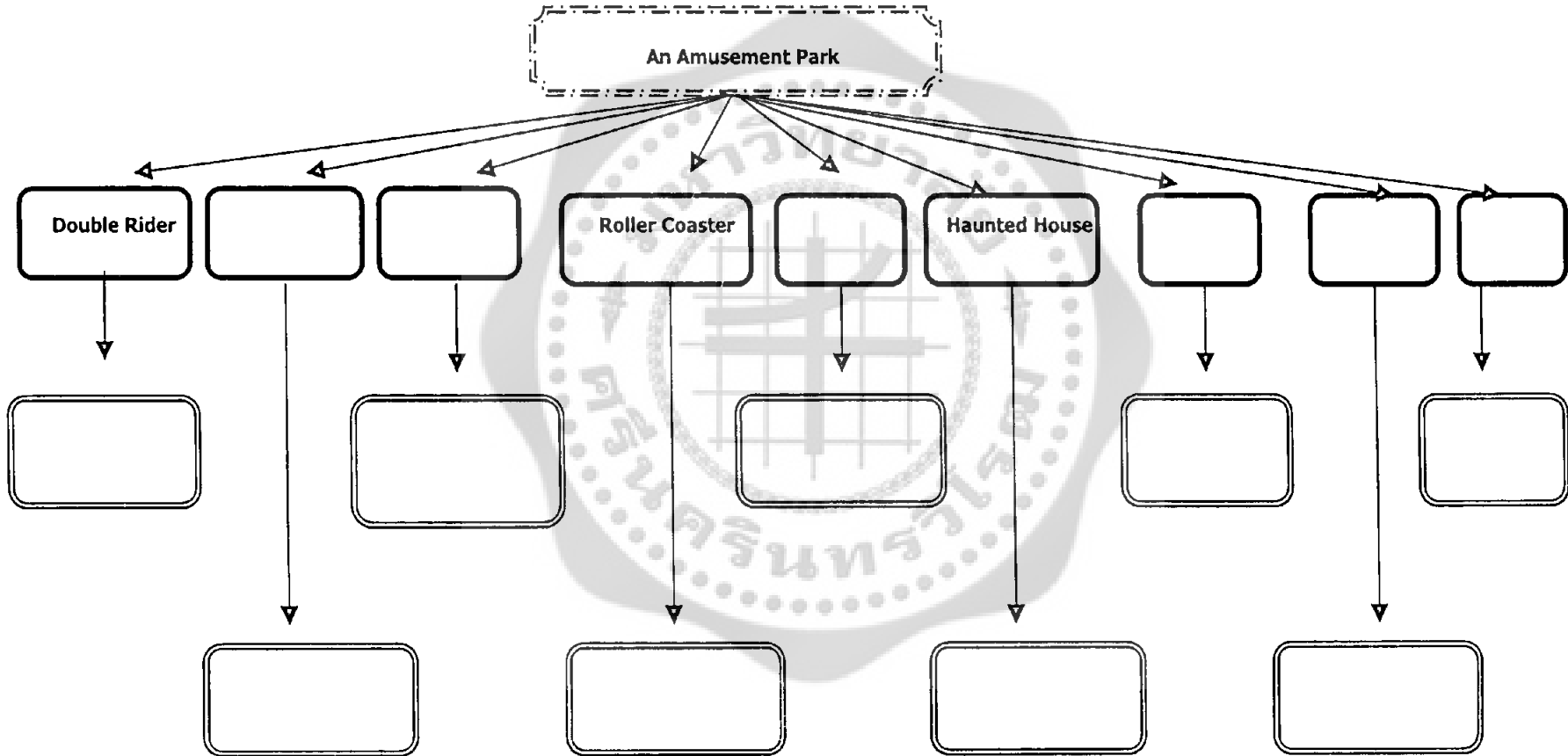
Group _____

Class _____

Members' Names

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

- 4. _____
- 5. _____
- 6. _____

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
- ตารางแสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ
- ตารางแสดงคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

English Reading Test

Matthayomsuksa : 4

Academic Year : 2003

Time : 50 minutes

30 marks

Directions : Read the passages below, and then choose the best answer for each item by marking a, b, c, or d on your answer sheet.

What can parents do when they want to go on a vacation alone, without their children? They can let the children go to a children's hotel. Special hotels for children have been built in some places. One, in France, is called "Mon Club," which means "My Club." Children from three to sixteen can go there.

The children who stay at "Mon Club" have adults to look after them. They can swim, go horseback riding, and play all sports. They can even learn foreign languages if they desire. The children sleep in nice bedrooms with carpets and paintings on the walls, just as in most hotels. It sounds like a nice place to spend a vacation, doesn't it?

1. The best title is _____ .

a) A Hotel for Children	b) Learning Another Language
c) A Poor Vacation	d) Playing Sports
2. The story says that the children at "Mon Club" have _____ .

a) good food	b) no fun
c) nice bedrooms	d) toy cars
3. Children can stay at "Mon Club" if they are _____ .

a) 2 years old	b) 13 years old
c) 1 year old	d) 19 years old
4. The word "desire" in line 8 means _____ .

a) are poor	b) want to
c) grow up	d) look for

STUDYING BIRDS IS ONE OF THE MOST INTERESTING OF ALL HOBBIES !
 SOME PEOPLE GO ON BIRDWATCHING JUST TO ENJOY THE BEAUTY AND SONG
 OF BIRDS. OTHER PEOPLE LIST THE BIRDS THEY SEE AND TAKE NOTES ON THEIR
 HABITS. SOME BIRDWATCHERS CARRY CAMERAS AND TAKE PICTURES OF THE
 BIRDS.

5. The passage tells us about _____ .
- a) Birds
 b) An interesting hobby
 c) People and birds
 d) Different kinds of hobbies
6. According to the passage, which statement is **NOT TRUE** ?
- a) people go birdwatching to enjoy the beauty and songs of birds.
 b) People study the different kinds of birds.
 c) People take pictures of birds.
 d) People think that birdwatching is boring.

Jogging is a very popular activity for people in New York.
 In the winter, the weather is too cold for it. But in the spring,
 it is warmer, and many New Yorkers go out to joy in Central Park.
 Joggers often wear special shoes, socks, shorts and shirts.
These are all important. But joggers agree that shoes are the
 most important.

7. The word "**These**" in line 5 refers to _____ .
- a) joggers and weather
 b) shoes and socks
 c) shorts and shirts
 d) shoes, socks, shorts and shirts
8. Why do joggers think that shoes are the most important ?
 Because they _____ .
- a) are expensive
 b) are fashionable
 c) help them to run better
 d) are popular

11. Which is **not the reason** why British eating habits are different from the past ?

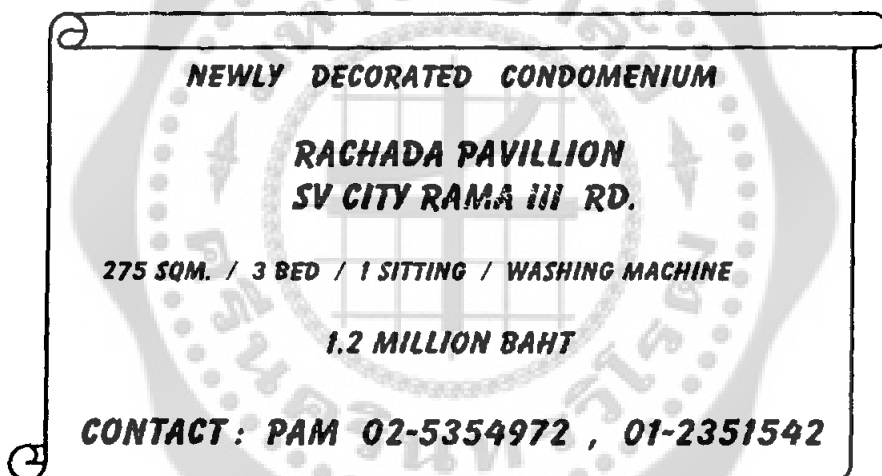
- a) People travel more and are learning to enjoy food from many different countries.
- b) Asian restaurants are often cheaper than European ones.
- c) There are Asian restaurants in most towns and cities.
- d) British food is more interesting.

12. Where does the idea of take-away food come from ? _____ .

- a) The USA.
- b) Britain
- c) Japan
- d) Italy

13. Which is the original British take-away meal ?

- a) Pizzas
- b) Hamburgers
- c) Fish and chips
- d) Hot dogs

NEWLY DECORATED CONDOMENIUM

RACHADA PAVILLION
SV CITY RAMA III RD.

275 SQM. / 3 BED / 1 SITTING / WASHING MACHINE

1.2 MILLION BAHT

CONTACT : PAM 02-5354972 , 01-2351542

14. It tells us about _____ .

- a) a condominium for sale
- b) how to find a good condominium
- c) a condominium for rent
- d) how to rent a condominium

15. There are _____ rooms in this condominium.

- a) two
- b) three
- c) four
- d) five

16. Where is it located ? _____ .

- a) Rachada Road
- b) Rama III Road
- c) Sukhumvit Road
- d) Petchburi Road

**A MEMORABLE DINING EXPERIENCE
IN A HUNDRED-YEAR-OLD VILLA ON SATHORN**

Function Room for Private Party up to 35 guests
Live piano music on Fris & Sats

*Garden Seating for Smokers
Ample and Easy Parking*

Sorrento

Italian and Continental Food
Corner of North Sathorn and Sathorn Soi 6 "Pipat"
Next to the "Evergreen Laurel Hotel"

Tel : 02-2349933 , 02-2349841 , 01-2571570

17. What is this advertisement for ?

a) A villa	b) A hotel
c) A party	d) A restaurant

18. At Sorrento, you cannot find _____ .

a) room for private party	b) Italian food
c) smoking area	d) Thai food

19. Which statement is **TRUE** ?

- a) You cannot park your car at Sorrento.
- b) You can enjoy live music at Sorrento everyday.
- c) Sorrento is near Evergreen Laurel Hotel.
- d) Sorrento is a modern building.

Tylenol

For Relief of Headaches

Directions and Dosage

Adults - Take 1 or 2 tablets with water.

Children 6 to 12 years old - Take 1 tablet with water.

Children 3 to 6 years old - Take $\frac{1}{2}$ tablet with water.

For children under 3, consult your physician.

If headache persists, consult your physician.

Dosage may be repeated at 4-hour intervals, but not more than 3 times a day.

Warning

Keep out of reach of children.

In case of overdose, contact a physician.

Keep bottle cap tightly closed.

100 tablets

20. A 16-year-old boy can take _____ at a time.

a) 12 tablets	b) 3 tablets
c) 2 tablets	d) $\frac{1}{2}$ tablet

Opti - Free

Daily Cleaner, Especially for Sensitive Eyes

DIRECTIONS : SHAKE WELL BEFORE USE

The solution should be white in appearance

- ❖ Wash and rinse hands
- ❖ Remove lenses
- ❖ Apply 1 or 2 drops to each lens surface
- ❖ Rub the lens as instructed for 20 seconds
- ❖ Rinse thoroughly

**** For All Contact Lenses ! ****

THE WORLD WILDLIFE FUND

1196 Gland, Switzerland

Nobody knows how many elephants there are in Africa and Asia today. But we know that they are becoming less in number. They are hunted for their tusks. The WWF is studying elephants and their living places both in Africa and Asia. We are also trying to help stop hunting of elephants for tusks.

27. If people stop hunting the elephants, what will happen ?

- a) The elephants will be less in number.
- b) There will be more elephants.
- c) The elephants will have more tusks.
- d) We will know how many elephants there are in Asia and Africa.

A man was walking in a park when he saw a young girl playing with a large dog. He went up to them and asked the girl, "Does your dog bite ?" "Of course not", said the girl. The man smiled at the dog and held out his hand, and immediately the dog bit him. "Oss", he shouted. "I thought you said your dog didn't bite." "It doesn't", the girl answered, "That isn't my dog."

28. Why did the man hold out his hand to the dog ?

- a) Because the dog was small.
- b) He thought that the dog was friendly.
- c) He thought it was not the girl's dog.
- d) He wanted to hit the dog.

ตาราง 7 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการอ่านภาษาอังกฤษจำนวน 30 ข้อ

ข้อ	P_H	P_L	P	r	p	q	ข้อ	P_H	P_L	P	r	p	q
1	0.74	0.36	0.52	0.23	0.52	0.48	16	0.68	0.24	0.43	0.32	0.43	0.57
2	0.89	0.32	0.57	0.41	0.57	0.43	17	0.63	0.24	0.41	0.27	0.41	0.59
3	0.68	0.20	0.41	0.36	0.41	0.59	18	0.53	0.04	0.25	0.41	0.25	0.75
4	0.47	0.08	0.25	0.32	0.25	0.75	19	0.68	0.28	0.46	0.27	0.46	0.54
5	0.53	0.04	0.25	0.41	0.25	0.75	20	0.74	0.28	0.48	0.32	0.48	0.52
6	0.58	0.12	0.32	0.36	0.32	0.68	21	0.74	0.28	0.48	0.32	0.48	0.52
7	0.79	0.32	0.52	0.32	0.52	0.48	22	0.63	0.12	0.34	0.41	0.34	0.66
8	0.74	0.32	0.50	0.27	0.50	0.50	23	0.63	0.12	0.34	0.41	0.34	0.66
9	0.74	0.36	0.52	0.23	0.52	0.48	24	0.63	0.24	0.41	0.27	0.41	0.59
10	0.53	0.16	0.32	0.27	0.32	0.68	25	0.79	0.36	0.55	0.27	0.55	0.45
11	0.63	0.52	0.43	0.23	0.57	0.43	26	0.68	0.28	0.46	0.27	0.45	0.55
12	0.74	0.24	0.46	0.36	0.46	0.54	27	0.74	0.28	0.48	0.32	0.48	0.52
13	0.68	0.28	0.46	0.27	0.46	0.54	28	0.79	0.24	0.48	0.41	0.48	0.52
14	0.84	0.16	0.46	0.55	0.46	0.54	29	0.74	0.28	0.48	0.32	0.48	0.52
15	0.63	0.16	0.36	0.36	0.36	0.64	30	0.74	0.24	0.46	0.36	0.45	0.55

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.77

ตาราง 8 คะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

นักเรียนคนที่	ก่อนการจัดการเรียนรู้	หลังการจัดการเรียนรู้	ผลต่าง	
			D	D ²
1	9	14	5	25
2	11	17	6	36
3	18	22	4	16
4	9	10	1	1
5	15	17	2	4
6	11	13	2	4
7	9	14	5	25
8	13	16	3	9
9	11	15	4	16
10	9	12	3	9
11	18	20	2	4
12	10	13	3	9
13	10	11	1	1
14	10	11	5	25
15	17	19	2	4
16	7	11	4	16
17	9	11	2	4
18	10	12	2	4
19	18	20	2	4
20	17	20	3	9
21	11	13	2	4
22	6	13	7	49
23	15	16	1	1

$$\sum D = 71$$

$$\sum D^2 = 279$$

ภาคผนวก ค

- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
- ตารางแสดงเกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน
- ตารางแสดงผลการวิเคราะห์คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

กลุ่ม _____ ชั้น _____ วันที่สังเกต _____ ผู้สังเกต _____

คำชี้แจง ให้ผู้สังเกตเขียนหมายเลข 1, 2, 3, 4 หรือ 5 ตามระดับคุณภาพของพฤติกรรม
การเรียนรู้

- เกณฑ์การประเมิน**
- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
 - 4 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ดี
 - 3 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์พอใช้
 - 2 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง
 - 1 หมายถึง พฤติกรรมที่สังเกตอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

คำอธิบาย

- พฤติกรรมที่ 1 คือ ผู้เรียนบอกคำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง
- พฤติกรรมที่ 2 คือ ผู้เรียนจัดหมวดหมู่ของคำหรือประโยคที่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง
- พฤติกรรมที่ 3 คือ ผู้เรียนพูดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่ม
- พฤติกรรมที่ 4 คือ ผู้เรียนพูดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของชั้นเรียน
- พฤติกรรมที่ 5 คือ ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่ได้

รายชื่อนักเรียน พฤติกรรมที่						รวม	ข้อสังเกต
	1	2	3	4	5	คะแนน	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							

ข้อคิดเห็นอื่นๆ _____

ตาราง 9 แสดงเกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

พฤติกรรม	เกณฑ์	1 ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	2 ควรปรับปรุง	3 พอใช้	4 ดี	5 ดีมาก
1. ผู้เรียนบอกคำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง		ไม่มีการบอกคำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง	คำศัพท์หรือประโยคที่บอกไม่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง	คำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องบางคำ	คำศัพท์หรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องเกือบทุกคำ	คำศัพท์หรือประโยคที่บอกเกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องทุกคำ
2. ผู้เรียนจัดหมวดหมู่ของคำหรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง		ไม่มีการจัดหมวดหมู่ของคำหรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่อง	จัดคำหรือประโยคเข้าหมวดหมู่ได้ไม่เหมาะสม	จัดคำหรือประโยคเข้าหมวดหมู่ได้เหมาะสมเป็นบางคำ	จัดคำหรือประโยคเข้าหมวดหมู่ได้เหมาะสมเกือบทุกคำ	จัดคำหรือประโยคเข้าหมวดหมู่ได้เหมาะสมทุกคำ
3. ผู้เรียนพูดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่ม		ไม่มีการพูดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการพูดเสนอแนะการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่มน้อยมาก	มีส่วนร่วมในการพูดเสนอแนะการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่มในบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการพูดเสนอแนะการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่มมาก	มีส่วนร่วมในการพูดเสนอแนะการสร้างแผนภูมิความหมายของกลุ่มมากที่สุด
4. ผู้เรียนพูดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของชั้นเรียน		ไม่มีการพูดเสนอแนะในการสร้างแผนภูมิความหมายของชั้นเรียน	มีส่วนร่วมในการพูดเสนอแนะการสร้างแผนภูมิความหมายของชั้นเรียนน้อยมาก	มีส่วนร่วมในการพูดเสนอแนะการสร้างแผนภูมิความหมายของชั้นเรียนในบางครั้ง	มีส่วนร่วมในการพูดเสนอแนะการสร้างแผนภูมิความหมายของชั้นเรียนมาก	มีส่วนร่วมในการพูดเสนอแนะการสร้างแผนภูมิความหมายของชั้นเรียนมากที่สุด
5. ผู้เรียนตอบคำถามจากเรื่องที่สามารถอ่านได้		ตอบคำถามไม่ได้เลย	ตอบคำถามจากเรื่องที่สามารถอ่านได้ถูกต้องน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนข้อทั้งหมด	ตอบคำถามจากเรื่องที่สามารถอ่านได้ถูกต้องประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนข้อทั้งหมด	ตอบคำถามจากเรื่องที่สามารถอ่านได้ถูกต้องเกือบทุกข้อ	ตอบคำถามจากเรื่องที่สามารถอ่านได้ถูกต้องทุกข้อ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

พฤติกรรม ที่	ครั้งที่ 1						ครั้งที่ 2					
	ผู้วิจัย	ตนเอง	ตัวแทน กลุ่ม	รวม	\bar{X}	S	ผู้วิจัย	ตนเอง	ตัวแทน กลุ่ม	รวม	\bar{X}	S
1	3.31	2.97	3.20	9.48	3.16	0.66	3.82	3.76	3.70	11.28	3.76	0.78
2	3.53	2.81	3.29	9.63	3.21	0.67	3.66	3.52	3.59	10.77	3.59	0.75
3	3.55	3.20	3.24	9.99	3.33	0.69	3.60	3.50	3.55	10.65	3.55	0.74
4	3.18	3.29	3.01	9.48	3.16	0.66	3.70	3.36	3.53	10.59	3.53	0.74
5	3.60	3.24	3.33	10.17	3.39	0.71	3.85	3.53	3.81	11.19	3.73	0.78
รวม	17.17	15.51	16.07	48.75	3.25	0.67	18.63	17.67	18.18	54.48	3.63	0.74

ภาคผนวก ง

- แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน
โดยการใช้แผนภูมิความหมาย

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน
โดยการใช้แผนภูมิความหมาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่าน โดยการใช้แผนภูมิความหมาย
มากที่สุด

พฤติกรรมของนักเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. ข้าพเจ้านำความรู้เดิมของตนมาใช้ในการสร้าง แผนภูมิความหมาย					
2. ข้าพเจ้าสามารถสร้างแผนภูมิความหมาย แบบต่างๆ จากเรื่องที่อ่านได้					
3. การอภิปรายร่วมกันในกลุ่ม ช่วยให้ข้าพเจ้า สร้างแผนภูมิความหมายได้					
4. ข้าพเจ้าสามารถเขียนใจความสำคัญและ รายละเอียดต่างๆ ของเรื่องที่อ่านลงใน แผนภูมิความหมายได้					
5. แผนภูมิความหมายช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ ของข้อความต่างๆ ในเรื่องที่อ่านได้					
6. การใช้แผนภูมิความหมายช่วยให้ข้าพเจ้าอ่าน เนื้อเรื่องได้เข้าใจง่ายขึ้น					
7. การใช้แผนภูมิความหมายทำให้ข้าพเจ้าจำ เนื้อเรื่องได้ดีขึ้น					
8. การเรียนการอ่านโดยใช้แผนภูมิความหมาย เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการเรียน การสอน					
9. การเรียนการอ่านโดยใช้แผนภูมิความหมาย ช่วยให้ข้าพเจ้าสนุกสนานในการเรียน					
10. ข้าพเจ้าจะนำแผนภูมิความหมายไปใช้ใน การเรียนวิชาอื่นๆ ได้					

11. ข้อคิดเห็นอื่นๆ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายสุชาย สันติจิตรุ่งเรือง
วันเดือนปีเกิด	1 กันยายน 2498
สถานที่เกิด	เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	83/41 หมู่ 13 ถนนคูบอน แขวงคั่นนายาว เขตคั่นนายาว กรุงเทพมหานคร 10230
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2517	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนนนทรีวิทยา
พ.ศ. 2521	กศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
พ.ศ. 2547	ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

